

Udvikling af de fysiske læringsmiljøer på Kratbjergskolen afd. Engholm

INDLEDNING

Det er besluttet at afsætte 20 mio. til udvikling af de fysiske læringsmiljøer på afd. Engholm. I den forbindelse er der gennemført et involverende og afklarende procesforløb november 2020-april 2021. Dette er en opsamling på forløbet til brug for videreudvikling af de identificerede og bearbejdede fokusområder og delprojekter.

LÆRINGSMILJØER TIL FREMTIDEN

Processen tager afsæt i analysen og de konkrete anbefalinger i rapporten 'Læringsmiljøer til fremtiden i nutidens skoler' fra 2017, udviklet af Autens og Learningspaces. Der tages endvidere afsæt i de fysiske og pædagogiske delprojekter som efterfølgende er igangsat.

Læringsmiljøer til fremtiden har blandt andet fokus på at understøtte udvikling af det 21. århundredes kompetencer: Kreativitet, kommunikation, kritisk tænkning og samarbejde.

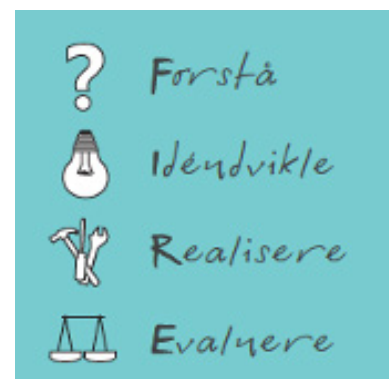

Illustration: 21. århundredes kompetencer

Læring og læringsmiljøer på Engholm skal fremadrettet understøtte et godt samspil mellem faglighed og innovation. Udvikling af innovationskompetence handler om:

- nysgerrighed
- samarbejde
- divergent tænkning
- handlekraft og eksperimenteren
- tro på egen formåen.

Det skal bl.a. praktiseres gennem 'FIRE-Design'- en didaktisk model for udvikling af innovative elever som er opdelt i 4 faser:

FIRE-Design kobler teori og praksis på nye måder gennem problem- og projektorienteret læring. Det giver mulighed for gode udfordringer for alle elever. Det gælder både dygtige elever og bogligt svage elever, som får muligheder for at opfinde, handle, netværke, producere osv.

Kilde: Innovative elever. Undervisning i FIRE faser. Lillian Rohde og Anja Lea Olsen, Akademisk Forlag

Der arbejdes i dag med ugentlige fagdage på Engholm, hvor der kan arbejdes fordybet og projektorienteret med forskellige temaer. [uddybning...](#)

[...evt. hente inspiration fra LEAPS skoler.](#)

Helt overordnet skal de nye fysiske læringsmiljøer - i tæt samspil med pædagogisk praksis, organisering og samarbejde - understøtte aktive og varierede læreprocesser.

Fokusområder

ENGHOLM I DAG

Skolen fordeler sig i dag over et afdelingsopdelt stueplan i fire blokke til klasser, fællesområder, læringscenter og kantine, samt et kælderniveau/parterre til faglokaler og teatersal. Der er adgang til nære uderum rundt om hele skolen.

Skolen har i udgangspunktet et stort antal kvadratmetre til rådighed, men placering og udformning gør det svært at sætte dem alle værdifuldt i spil. Det gælder især den centrale relativt lukkede del af skolen inkl. gangarealer. Både klasserum og faglokaler fremstår generelt rummelige. Flere faglokaler er dog nedslidte og utidssvarende. Fællesrummene i blokkene er generelt udfordrede på indretning, akustik og plads ift. antal elever.

Der er generelt behov for at retænke de pædagogiske læringsmiljøer i forhold til at skabe en bedre pladsudnyttelse og let adgang til varierede læringsmiljøer/zoner og faciliteter. I dag understøttes gruppe- og projektarbejde med gode steder til fordybelse og praktisk afprøvning og fremstilling i ringe grad. Der samme gælder læringsfællesskaber af forskellig størrelse og karakter på tværs af skolen og med gode deltagelsesmuligheder for alle børn. Bedre pladsudnyttelse og varierede sammenhængende læringsmiljøer skal understøtte læring og trivsel.

FOKUSOMRÅDER

Der skal nytænkes læringsmiljøer til følgende fokusområder:

- **Science og natur/teknologi** - samling og opgradering af de naturfaglige miljøer (for mellemtrin og udskoling)
- **Håndværk og design** - samling og opgradering af de kreative miljøer
- **Gruppeordning** - et lokale til udskoling samt understøttende indretning.

Derudover har projektet fokus på:

- **Læringscenter PLUC** - nytænkning af læringscenteret (PLC) i samspil med Udviklingscenter (UC). Nye læringsmiljøer og mødecentre. Herunder åbne den centrale del af skolen op og understøtte fællesskaber og samarbejder på tværs af skolen
- **Fællesrum og hjemmiljøer for undervisning og SFO** - omplacering af årgange og SFO, og indretning af varierede læringsmiljøer/zoner med let adgang til værksteder og faciliteter
- **Indgange der sikre hensigtsmæssigt flow** - forbedre indgangsmuligheder fra parkeringsplads mod øst.

Endvidere fokus på understøttelse af teamforberedelse, centrale kælderarealer/teatersalen, aktive gangarealer og nære uderum.

PROCES

Hensigten med inddragelsesprocessen er at medvirke til udvikling, ejerskab og afklaring af fokusområder og delprojekter. Herunder være med til at udfolde og afklare i forhold til, hvad de fremtidige læringsmiljøer skal kunne ift. rum og funktioner, nærheder/placeringer og prioriteringer. Processen skal understøtte en helhedstænkning og nytænkning i forhold til at skabe tidssvarende læringsmiljøer der rækker ud i fremtiden. Der er nedsat underudvalg ift. fokusområder samt gennemført workshops med alle afdelinger inkl. SFO. Endvidere er PU, TRIO, skolebestyrelsesrepræsentanter, TR og AMR blevet inddraget.

LÆSEVEJLEDNING

På næste side rammesættes de overordnede pædagogiske mål og strategier for videreudvikling af 'Fremtidens læringsmiljøer på afd. Engholm'. Derefter følger diagrammatiske planoversigter over de forslåede tiltag. Fra side 8-35 følger en uddybning af fokusområder og delprojekter med opsamling og bearbejdning af input fra processen. På side 36 følger en beskrivelse af lærings- og aktivitetszoner og bagerst vises procesplansplan for de gennemførte inddragelsesaktiviteter.

Mål og ramme for videreudvikling af:

Fremtidens læringsmiljøer på afd. Engholm

I fremtidens skole skal vi (fortsat) give børn og unge de bedste forudsætninger for at lære, trives og udvikle sig til kompetente voksne i det samfund som de skal agere i. Vi vil tage afsæt i forskningsmæssig viden og bygge videre på erfaringer.

Vi vil indrette fremtidens skole med et øget fokus på læring som individuelle processer og i højere grad som udforskende kreative projekt- og problemorienterede læreprocesser, der fanger, motiverer og inspirerer eleverne på et personligt plan. Deltagelse i fællesskaber spiller (fortsat) en afgørende rolle.

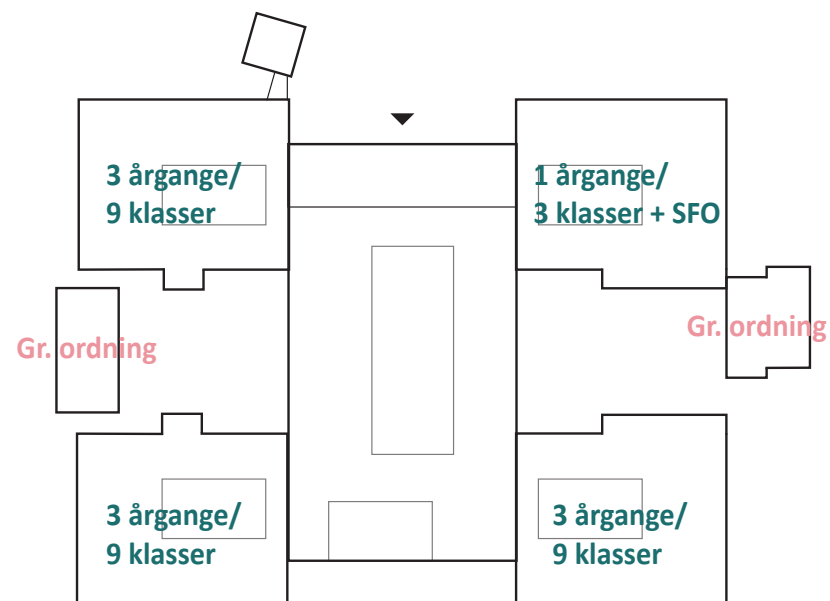
Et tæt teamsamarbejde skal være med til at understøtte faglighed, udvikling og en god udnyttelse af resurser, samt muligheder for tværgående projekter, differentiering, holddelinger på forskellig vis mv. PLC og UC - fremadrettet PLUC - skal i et samarbejdende læringsfællesskab understøtte udvikling, læring og trivsel på tværs af skolen.

Der skal skabes plads, rum og let adgang til faciliteter gennem organisering af 2 årgange i hver blok og 2 centralt. Der skal etableres let adgang til nære værksteder samt til gruppe- og projektarbejdssteder. Der skal være mulighed for at organisere forskellige små og store læringsfællesskaber, et tæt samarbejde mellem undervisning og SFO, fællesskaber på tværs, samt åben skole. Faglokaler skal opgraderes til autentiske moderne fagmiljøer. Pædagogisk læringscenter skal nytænkes og understøtte de øvrige læringsmiljøer. Der skal skabes gode deltagelsesmuligheder for alle børn, herunder for gruppeordningen.

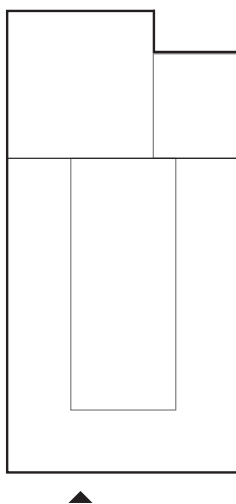
Varierede læringsmiljøer med forskellige zoner, rum og indretninger (inde og ude) skal understøtte en vekselvirkning mellem formidling, fordybelse, projektarbejde, bevægelse, leg og socialt samvær.

Ny strategi:

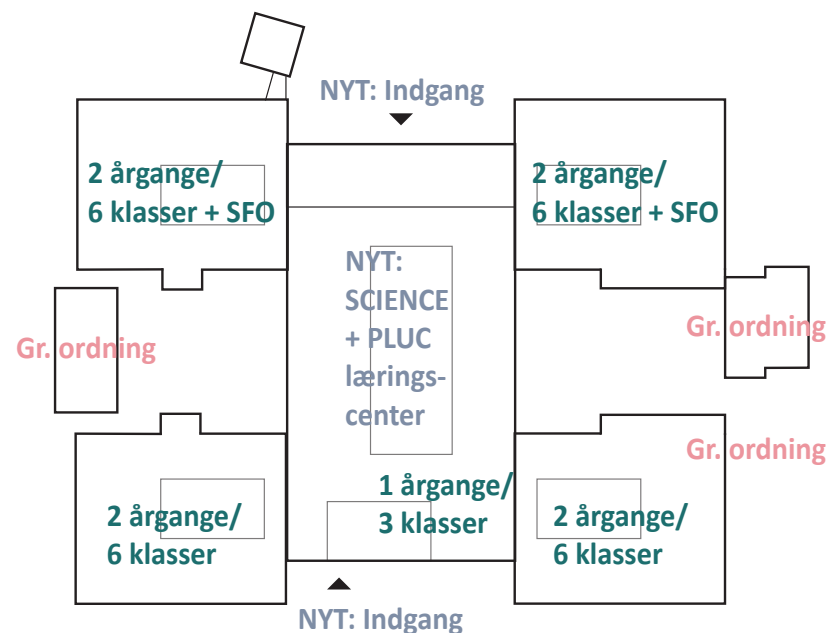
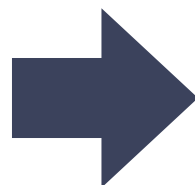
Bedre pladsudnyttelse og let adgang til varierede læringsmiljøer/zoner og faciliteter

NU
Niveau A 'stueplan'

NU
Niveau B 'Kælder'

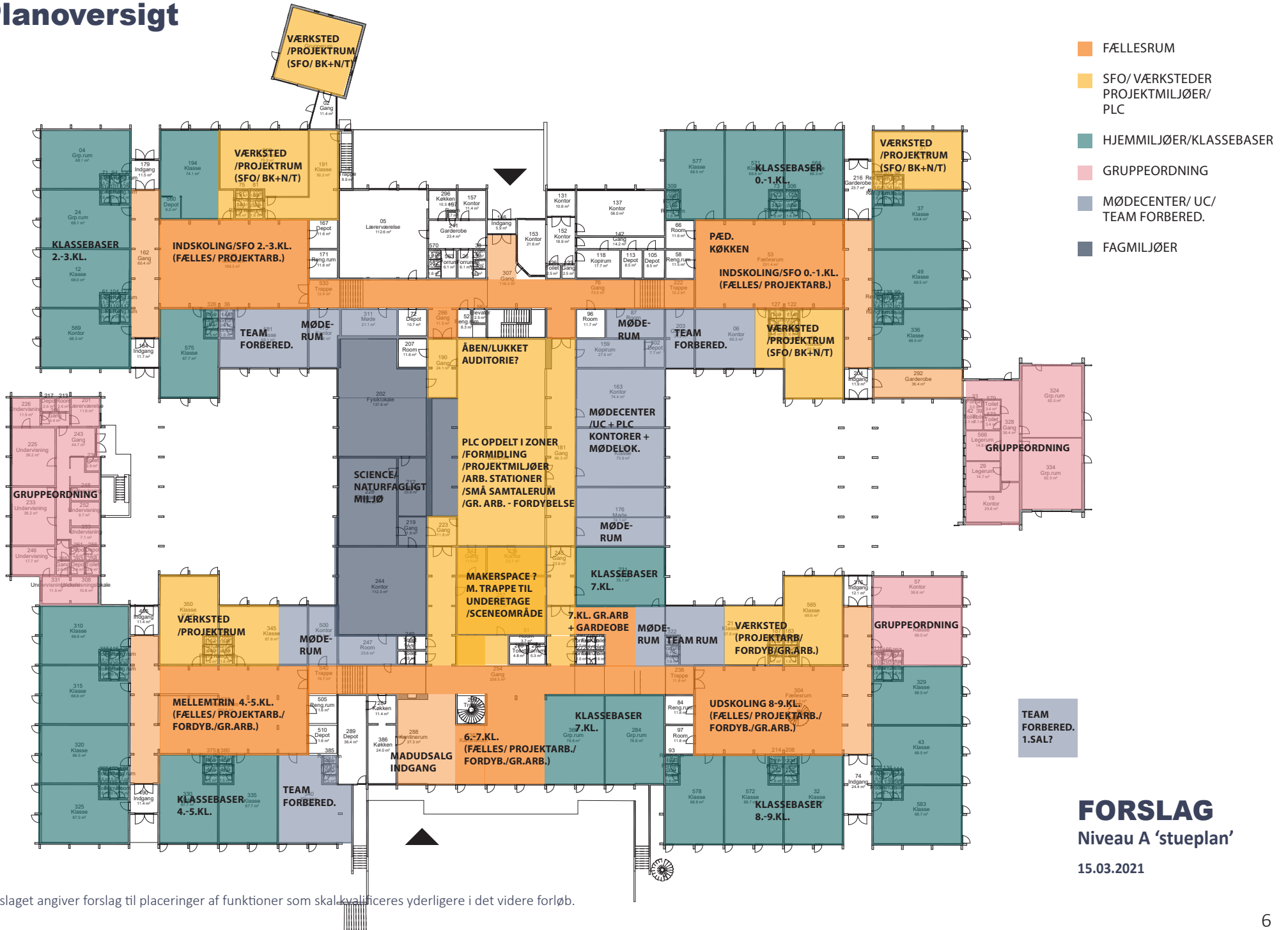

FORSLAG
Niveau A 'stueplan'

FORSLAG
Niveau B 'Kælder'

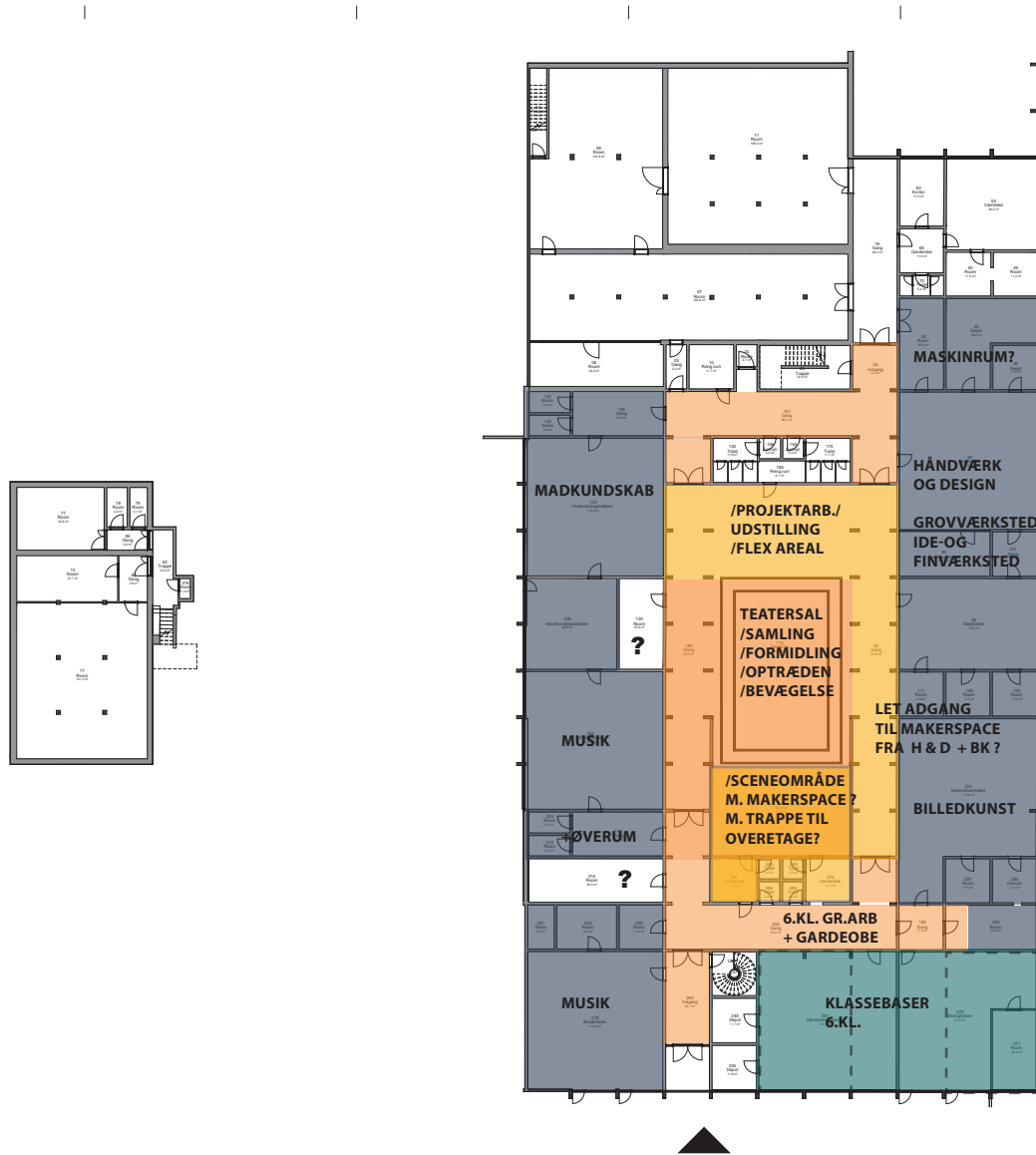
Planoversigt

FORSLAG
 Niveau A 'stueplan'
 15.03.2021

Forslaget angiver forslag til placeringer af funktioner som skal kvalificeres yderligere i det videre forløb.

Planoversigt

- FÆLLESRUM
- SFO/ VÆRKSTEDER
PROJEKTMILJØER/
PLC
- HJEMMILJØER/KLASSEBASER
- GRUPPEORDNING
- MØDECENTER/ UC/
TEAM FORBERED.
- FAGMILJØER

FORSLAG
Niveau B 'Kælder'

15.03.2021

Forslaget angiver forslag til placeringer af funktioner som skal kvalificeres yderligere i det videre forløb.

Science læringsmiljø

FOKUS

Nytænkning af naturfaglige læringsmiljøer til mellemtrin og udskoling:

- **Science (Fysik/kemi, biologi, geografi) og Natur/teknologi**

OMFANG OG PLACERING

Et nyt samlet naturfagligt område med 3 laboratorier med tilhørende faciliteter og læringszoner. Placeret centralt i sammenhæng på stueplan ifm. læringscenter. Arealer for de eksisterende forældede fysik/kemi og biologilokaler inddrages samt UC område som omplaceres.

PROCES

Workshops/møder med underudvalg af naturfaglige undervisere. Inspiration fra katafondens udviklede materialer (nynaturfag.dk) samt andre skoler via videooptagelser. Processen har indeholdt drøftelser af, hvordan pædagogiske indretninger bedst kan understøtte læringsmål-/måder og forskellig praksis.

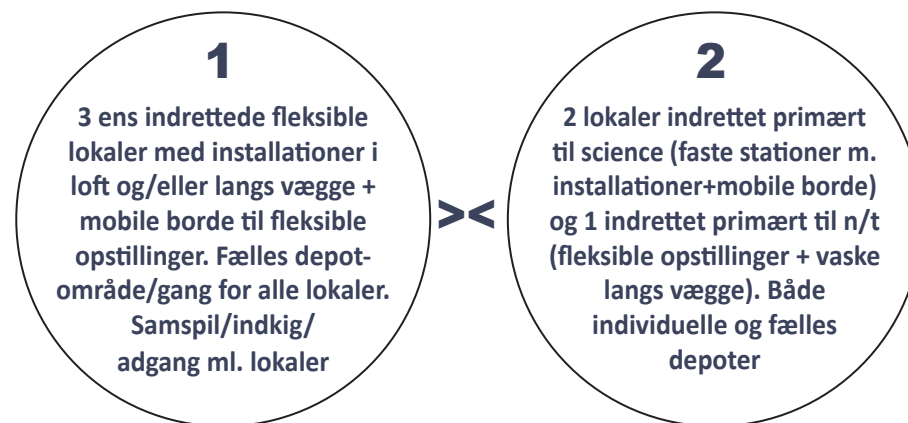
INPUT FRA PROCES

Der er generelt et ønske om at de nye naturfaglige område skal give mulighed for, at:

- arbejde med virkelige problemstillinger i veludstyrede lokaler med autentisk udstyr og faciliteter
- let at kunne veksle mellem teori og praksis - mellem instruktion, forsøg og gruppearbejde
- flere klasser og/eller årgang og undervisere kan lave undervisning og projekter sammen. Rum der understøtte forskellig holddeling og undervisningsdifferentiering
- invitere ind gennem åbenhed og transparens, men samtidig skabe rum for ro og fordybelse
- lave forsøg i et godt arbejdslys med let adgang til udstyr. Indrette med let tilgængelighed, hensigtsmæssige ganglinjer og sikkerhed.

Processen har særligt ift. udskoling givet anledning til drøftelser af fremtidig undervisningspraksis og organisering i samspil med ønskerne til de fysiske rum. Herunder forholdet mellem funktionalitet og fleksibilitet ift. hvad der forventes at skulle foregå i det naturfaglige miljø.

Det har givet anledning til drøftelser om valget mellem to forskellige principper:

1) Fremhævede fordele ved det første princip:

Størst mulig fleksibilitet ift. at arbejde eksperimentelt og med mange forskellige typer af læringsaktiviteter. Fokus på projekter og samarbejder på tværs. Indretning der understøtter fleksible opstillingsmuligheder og brug af gulvplads med mobile løsninger. Adgang til fælles depoter med mobile vogne. Transparens og samspil mellem rum og funktioner.

2) Fremhævede fordele ved det andet princip:

Bedst mulig indretning ift. grupper af elever der laver (klassiske) forsøg og får vejledning. Fokus på plads, fordeling, læreroverblik og prøvesituation. Indretning der understøtter en fast opstilling af forsøgsstationer, gerne med mobile tilkøblingsborde. Adgang til udstyr og materialer i hvert lokale samt i fælles depoter.

VIDERE HERFRA

Da lærergruppen ikke er 100% landet forslås det, at der i det videre forløb indbygges en 1:1 studietur og/eller at der forespørges på to forslag til drøftelse i gruppen.

Den foreløbige konklusion er, at der skal indrettes tre fuldt udstyrede naturvidenskabelige undervisningslokaler - både med stor fleksibilitet ift. eksperimentelle projekter og samtidigt med fokus på faste forsøgsstationer med mobile tillægsborde. Se foto eksempler.

FUNKTIONER - SCIENCE/NATURFAGLIGT LÆRINGSMILJØ

I det følgende opsummeres funktionskrav til tre laboratorier med indbyrdes forbindelse, både fysisk og visuelt, samt adgang til fælles fagdepoter. Endvidere beskrives de ønskede delefunktioner i direkte tilknytning hertil, som tilsammen skal sikre et varieret og samlet naturfagligt læringsmiljø for mellemtrin og udskoling.

Lab 1+2

To fuldt udstyrede laboratorier primært til science i udskoling. Skal i væsentlig grad kodes som finlaboratorier til forsøg og eksperimenter.

Forsøgsstationer til 28 elever (14 to-mandsgrupper) i hvert lokale. Fx 7 faste installationssteder med el, gas, vand og udsugning langs væg og/eller som øer med plads til hver 2X2 elever (se foto eksempler).

Håndvaske kan deles af grupper 2 og 2 og gasudtag udføres som dobbelte. Strømuttag fordelt ved forsøgsstationerne.

Mobile borde (kemikaliefaste og vandafvisende som den faste stationsdel), så der skabes flere mindre arbejdszoner.

Borde/stole el. taburetter med fleksibel højde ift. aktiviteter.

Der skal etableres en afskærmet arbejdsplads til 2 elever.

Der etableres enten en fast eller en mobil lærerzone/station.

Fast lærerzone/station: Et større bord til præsentation, og mulighed for interaktiv projektor på væggen bagved. Bordet skal kunne bruges til elevarbejde, når der ikke er formidling eller præsentation. Etablering af stinkskaab, og adgang til gas, el og vand, evt. fra en forsøgsstation.

EKSEMPEL

Installationsøer på gulvet m. mobile borde. De faste øer er placeret så der opnås fleksibilitet ift. aktiviteter/opstillinger og gulyplads.

EKSEMPEL

Installationer langs vægge m. mobile borde - placeret så der opnås fleksibilitet ift. aktiviteter/opstillinger og gulyplads.

Mobil lærerzone/station: Et mobilt bord, mobil trådløs smartboard/fladskærm og whiteboard med flere opstillingsmuligheder i lokalet. Mobilt stinkskab, der kan tilsluttes udsugning.

De mobile borde/stole skal kunne opstilles og bruges til forsøg, formidling og gruppearbejde?
Der skal indrettes faste og fleksible steder til gruppearbejde. Eleverne skal have let adgang til whiteboards - faste ved stationer og/eller mobile. Der skal indtænkes plads til at kunne bruge flere faste eller mobile smartboards/fladskærme i lokalet.
Der skal etableres plads til dataopsamlingsudstyr og mikroskoper.

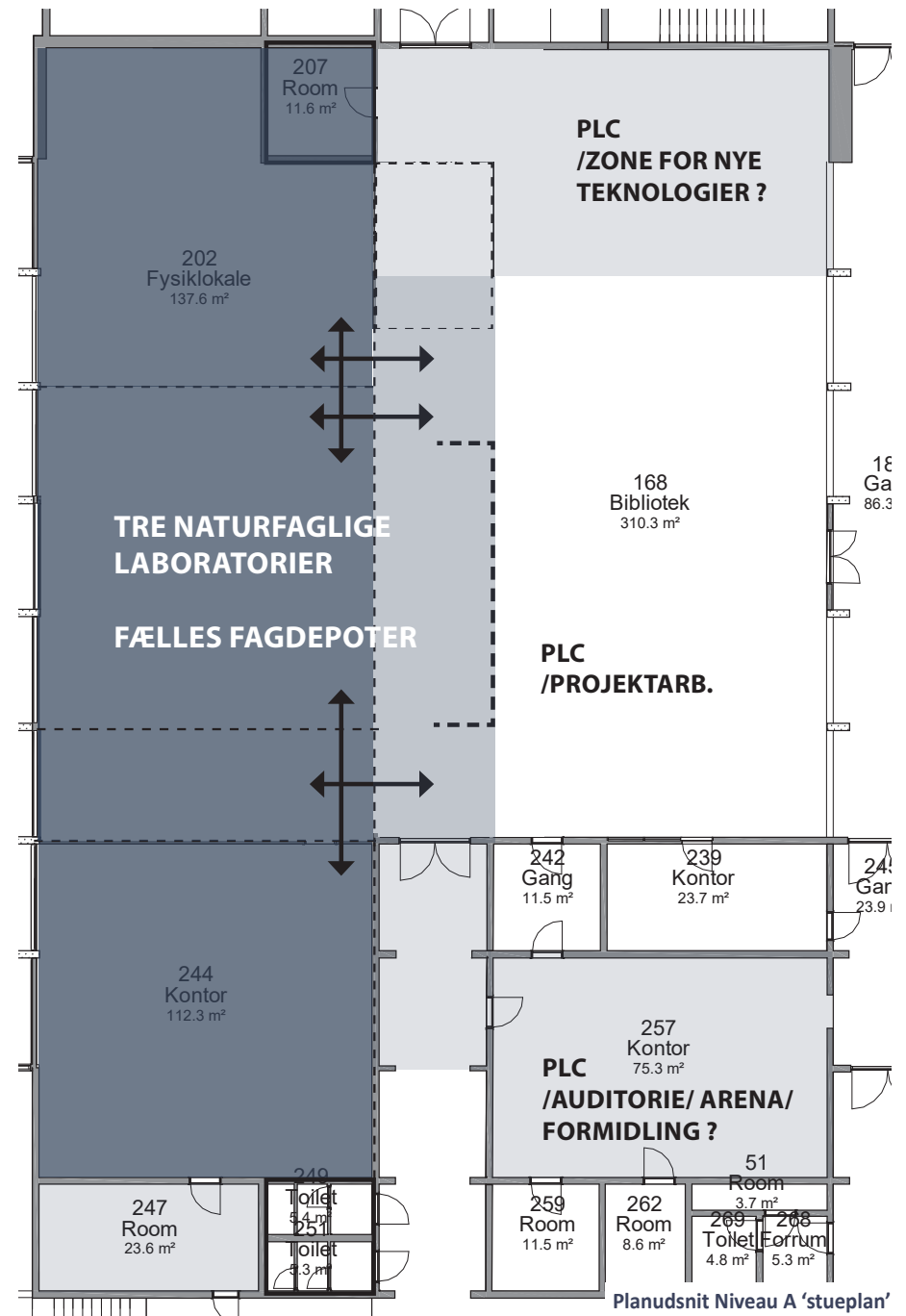
Et godt og differentieret arbejdslys (dagslys og kunstigt) er vigtigt - både ved stationer og fleksibelt ift. skiftende opstillinger og eksperimenter. Der skal være mulighed for mørklægning m. elektrisk styring.

Det skal endeligt afklares, hvad der skal opbevares i lokalet og hvad der skal opbevares i fælles depoter og flyttes på rulle vogne. I udgangspunktet skal det mest brugte udstyr opbevares i lokalet og det øvrige i fælles elev- og lærerrettede depoter. Herunder glasskabe og skuffer i lokalet (glasvarer, termometre, ledninger, lamper, magneter, motorer mv.) Evt. over- eller underskabe til udstyr v. forsøgsstationer?

Adgang til kemikalieskabe i form af glasskabe med udsugning.
Adgang til tørre/varmeskab, køle/fryseskab? Mikrobølgeovn?
Opvaskemaskine m. bordplads og plads til rulleborde
Kildesortering af affald.

Laboratorierne skal indrettes i direkte fysisk og visuel forbindelse med hinanden, samt med det fælles fagdepot.
Der skal være god forbindelse til det tredje laboratorie og supplerende faciliteter i læringscenteret. Der skal være adgang til udeværksted som kan bruges som grovlaboratorie.

Forslag skal an vise hensigtsmæssige opstillingsmuligheder for:
Fælles instruktion og demonstration, elevforsøg og vejledning, eksperimenterende projekter og gruppearbejde.

Lab 3

Et fuldt udstyret laboratorie/værksted primært til natur/teknologi på mellemtrinnet. Skal i væsentlig grad kodes som grovlaboratorie til forsøg og eksperimenter til et hold på 28 elever.

Rummet vil udover faget n/t, kunne bruges til biologi/geografi og tværfagligt projektarbejde.

Grovlaboratoriet er et zoneinddelt lokale som består af grovzone og en projektzone. Grovzonen kobler sig til de to øvrige laboratorier med en stor grad af transparens.

Grovzonen

I grovzonen kan eleverne arbejde med beskidte eller våde forsøg. Her giver et eller to store stålborde m. kant og let adgang til vaskerender mulighed for fx at arbejde med jordprøver eller dissekere dyr. Det skal være muligt at opstille et vandkar. Området fungerer som en vådzone med gulv afløb. Brug af mobilt stinkskab, der kan tilsluttes udsugning.

I grovzonen skal der etableres elevarbejdspladser til forsøgsarbejde langs vægge. Arbejdsborde ved delewaske med afsætningsplads. Installationssteder med el, gas og udsugning på kemikaliefaste og vandafvisende borde. Der skal i alt i grovzone være forsøgsstationer til 14 elever (7 to-mandsgrupper). Herunder en afskærmet arbejdsplads til 2 elever.

Adgang til kemikalieskabe i form af glasskabe med udsugning?
Adgang til tørre/varmeskab, køle/fryseskab? Mikrobølgeovn?
Opvaskemaskine m. bordplads og plads til rulleborde.
Kildesortering af affald.

Projektzonen

I projektzonen skal der i overgangszonen til grovzonen etableres et højt ståbord (m. mulighed for højstole) der skal fungere som observations- og researchbar. Her kan elever følge med i forsøg, demonstration eller dokumentere resultater.

EKSEMPEL

Zoneinddeling i grovzone (vådzone m. stålborde, vaske og forsøgsstationer) og projektzone (projektborde, research, dokumentation og formidling)

Den øvrige del af projektzonen skal indrettes med projektborde, der også kan bruges til fælles instruktioner/formidlingssituationer. Der skal etableres enten en fast eller en mobil lærerzone/station m. projektor/ smartboard/fladskærm.

Eleverne skal have let adgang til whiteboards - faste langs vægge og/ eller mobile, der også kan fungere som rumdelere. Der skal indtænkes fleksibel gulvplads til skiftende eksperimenter og mulighed for at kunne bruge flere faste eller mobile smartboards/fladskærme. Der skal etableres plads til brug af mikroskoper, stereolupper og kamera til mikroskop.

Et godt og differentieret arbejdslys (dagslys og kunstigt) er vigtigt - både ved stationer og fleksibelt ift. skiftende opstillinger og eksperimenter. Der skal være mulighed for mørklægning m. elektrisk styring.

Det skal endeligt afklares, hvad der skal opbevares i lokalet og hvad der skal opbevares i fælles depoter og flyttes på rulle vogne. I udgangspunktet skal det mest brugte udstyr opbevares i lokalet og det øvrige i fælles elev- og lærerrettede depoter. Herunder glasskabe og skuffer placeret i lokalet hvor det bruges i henholdsvis grov- og projektzonen. Langs vægge i projektzonen plads til opbevaring af læringsmaterialer fx udstoppede dyr, planter, sten, forskellige stoffer/materialer, globus, anatomisæt etc. samt udstilling af elevarbejder.

Laboratoriet/værkstedet skal indrettes i direkte forbindelse til de øvrige laboratorier, det fælles fagdepot og til supplerende faciliteter i læringscenteret. Der skal være adgang til udeværksted som også bruges som grovlaboratorie.

Forslag skal an vise hensigtsmæssige opstillingsmuligheder for: Fælles instruktion og demonstration, elevforsøg og vejledning, eksperimenterende projekter og gruppearbejde.

Depoter og opbevaring

Der skal etableres (fælles adgang til) både elev-og lærerrettede depoter og øvrige opbevaringsmuligheder fx skabe. De kan placeres imellem labs og/eller ifm. en fælles fordelings-/og opbevaringszone.

I det lærerrettede depot(-er) skal der være aflåselige opbevaringsmuligheder til redskaber, materialer og teknisk udstyr, der ikke skal være tilgængelige for eleverne. Der skal være plads til kemikalieager, gasflasker og kemikalieaffaldsplads. Der skal være mulighed for kobling til udsugning og plads til parkering af et mobilt stinkskab.

Indretningen skal tilpasses hvad der skal opbevares fx aflåselige glas skabe eller depotrum uden dagslys. Der må gerne tænkes i tema-baserede vogn/trolley løsninger, der kan parkeres i skabene, ift. fleksibilitet og logistik.

Depotet indeholde forberedelsesplads til faglærerne. Herunder mobile arbejdsborde/rulleborde, så det er muligt at forberede opstillinger og forsøg i depotet. Gerne placeres med direkte adgang fra laboratorierne, så man som lærer kan opretholde skærpet tilsynspligt.

Det elevrettede depot(-er) skal bruges til opbevaring af igangværende projekter, opstilling af 'langtidsforsøg', samt forsøg, der kræver dagslys. Det skal placeres så det har direkte sollys/dagslys samt m. vindueskarm/hylder/reol v. vindue. Et depot placeres bedst mellem de to sciencelabs, således at begge lokaler har adgang hertil. Der skal være visuel forbindelse fra depotet til de to lokaler.

Her kan også med fordel indrettes skærmede arbejdspladser.

Indretningen skal tilpasses hvad der skal opbevares, herunder både åbne hylder og skabe med glaslåger. Der må gerne tænkes i tema-baserede vogn/trolley løsninger, der kan parkeres i skabene, ift. fleksibilitet og logistik.

Evt. særlige behov ifm. at arbejde med genbrug/bæredygtighed/klima/alternativ energi?

Auditorium/arena/formidling

Især ifm. de to sciencelabs skal der indtænkes en delefunktion eller en

let adgang til et fælles form for auditorie/arena i form af et formidlingsområde. Det kan evt. indgå som en del af læringscenterområdet.

Området skal kunne fungere som et lukket rumlighed med mulighed for at samle min. 28 elever (gerne 56/84). Her skal kunne laves oplæg og præsenteres delresultater og færdige produkter v. projektor/smartboard/fladskærm og whiteboard.

Læringsteknologier

I forbindelse med den naturfaglige undervisning ønskes der let adgang til særlige læringsteknologier fx roboter, greenscreen mv. I forbindelse med læringscenteret skal der indtænkes et makerspace, hvor der er adgang til dette.

Fagbibliotek og udstilling

I overgangen mellem science og læringscenterområdet kan der med fordel indrettes et mindre fagbibliotek med håndbøger og fagbøger. Endvidere udstilles naturvidenskabelige elevprojekter.

Gruppearbejdssteder i læringscenter

I overgangen mellem science og læringscenterområdet kan der med fordel indrettes supplerende studiarbejdspladser, steder hvor man kan fordybe og forberede sig som kan benyttes både ifm. science og læringscenter aktiviteter. En variation af skærmede arbejdspladser som understøtter koncentration og ro.

Udeværksted

Der ønskes indrettet et udeværkstedsområde som kan indgå som grovværksted i biologi, geografi og natur/teknologi. Det skal indeholde et overdækket område med grovkøkken, robuste arbejdsborde, vaske, afløb, strøm og let adgang til diverse materialer, redskaber og udstyr til feltarbejde. Endvidere plantekasser.

Området skal indrettes med plads til 28 elever, skærmet med læ og ly. Det skal placeres med så let adgang fra science området som muligt.

Håndværk og design

FOKUS

Nytænkning af kreative læringsmiljøer til:

- **Håndværk og design**

OMFANG OG PLACERING

Et nyt samlet område til håndværk og design med tilhørende faciliteter og læringszoner. Placeret i sammenhæng med billedkunst på kælderplan. Arealer for de eksisterende træ- og metalsløjde samt depotrum inddrages og de tilstødende arealer i teatersal indgår med supplerende funktioner.

PROCES

Workshops/møder med underudvalg af undervisere som underviser i håndværk og design, samt repræsentant for billedkunst.

Inspiration fra udviklede designmanualer fra Aarhus og Aalborg kommuner, fra tidligere fagkonsulent i Håndværk og design (UVM) Rikke Hyldahl, samt fra andre skoler via videooptagelser (herunder Kratbjergskolen afd. Ravnsholt). Processen har indeholdt drøftelser af, hvordan pædagogiske indretninger bedst kan understøtte læringsmål-/måder og forskellig praksis.

INPUT FRA PROCES

Håndværk og Design er et relativt nyt fag, der sætter skaberglæde helt centralt i samspillet mellem kendskab til en vifte af hårde og bløde materialer, mestring af diverse håndværktøjer og arbejde med designprocesser. I drøftelserne af de pædagogiske mål for de nye rammer er følgende blevet fremhævet:

- Opfylde Fælles Mål (fagformål og tre kompetenceområder: Håndværk-forarbejdning, håndværk-materialer og design)
- Understøtte entreprenante, kreative designprocesser samt rumlige evner (idéudvikling, idéafprøvning, produktrealisering og evaluering)

- Projektarbejde – børn som idéskabere med egne projekter, som sætter krav til forskellige håndværksfærdigheder og arbejde i forskellige materialer.

Det nye læringsområde for håndværk og design skal indrettes som et integreret læringsmiljø med forskellige funktionsmiljøer, som tager afsæt i, at børnene arbejder med forskellige materialer i forskellige designprocesser og derfor bevæger sig organisk mellem rummenes arbejdsstationer og zoner. Funktionsmiljøerne skal indrettes med høj grad af transparens af hensyn til skærpet tilsynspligt. Der skal ligeledes lægges vægt på at inspirere, udstille og bygge på skaberglæden.

Den fremtidige undervisningspraksis og organisering i samspil med ønskerne til de fysiske rum er blevet drøftet i processen. Herunder forholdet mellem funktionalitet og fleksibilitet ift. hvad der forventes at skulle foregå i det kreative miljø. Der er generelt et ønske om at det nye læringsmiljø for håndværk og design skal:

- Opdeles i funktions- og læringszoner ift. designprocesser. Herunder opdeles i grovværksted til hårde materialer og idé og finværksted til bløde materialer
- Indrettes med åbenhed og transparens (understøtte sammenhæng og voksenoverblik) OG samtidig skabe rum for ro og fordybelse
- Indrettes som veludstyrede lokaler med autentisk udstyr og faciliteter og med opbevaringssystemer som understøtter 'orden'
- Give mulighed for at to klasser (eller en årgang ved inddragelse af billedkunst og/eller teatersal) og undervisere kan lave undervisning og projekter sammen. Rum der understøtte forskellig holddeling og undervisningsdifferentiering
- Indrettes med et godt arbejdslys og let adgang til udstyr. Indrettes med let tilgængelighed, hensigtsmæssige ganglinjer og med et stort fokus på sikkerhed.
- Udformes med fleksibilitet ift. mange forskellige aldersgrupper og brugere, herunder mulighed for at åbne/lukke for faciliteter, ændre indretning med fleksible møbler mv.

VIDERE HERFRA

Lærergruppen kan stadig have brug for at blive inspireret og 'lande' i deres ønsker til lokalerne og det forslås, at der i det videre forløb indbygges en 1:1 studietur og/eller at der forespørges på to forslag til drøftelse i gruppen.

I det videre forløb er der nogle opmærksomhedspunkter og ting som skal afklares. Det gælder bl.a.:

- At spændvidden i aldersgruppen er stor og at der forskellige behov og faglige krav for 3.-9.kl. Herunder forskelle i at kunne tilegne sig viden og arbejde selvstændigt, adgangen til værktøj og materialer mv.
- Eventuelle sammenhæng og delefunktioner med billedkunst fx et digitalt værksted. Herunder Håndværk & Design og billedkunst har forskellige faglige mål og processer fx 'male' ift. billede/ produkter
- Om det er muligt at flytte og udvide maskinværkstedet?! (ift. bærende vægge og ventilation)
- Omfanget af supplerende funktioner i Teatersal: Formidling, projektarbejde, udstilling, fleksibelt areal, zone for nye teknologier?
- Adgangsforhold ml. etager.

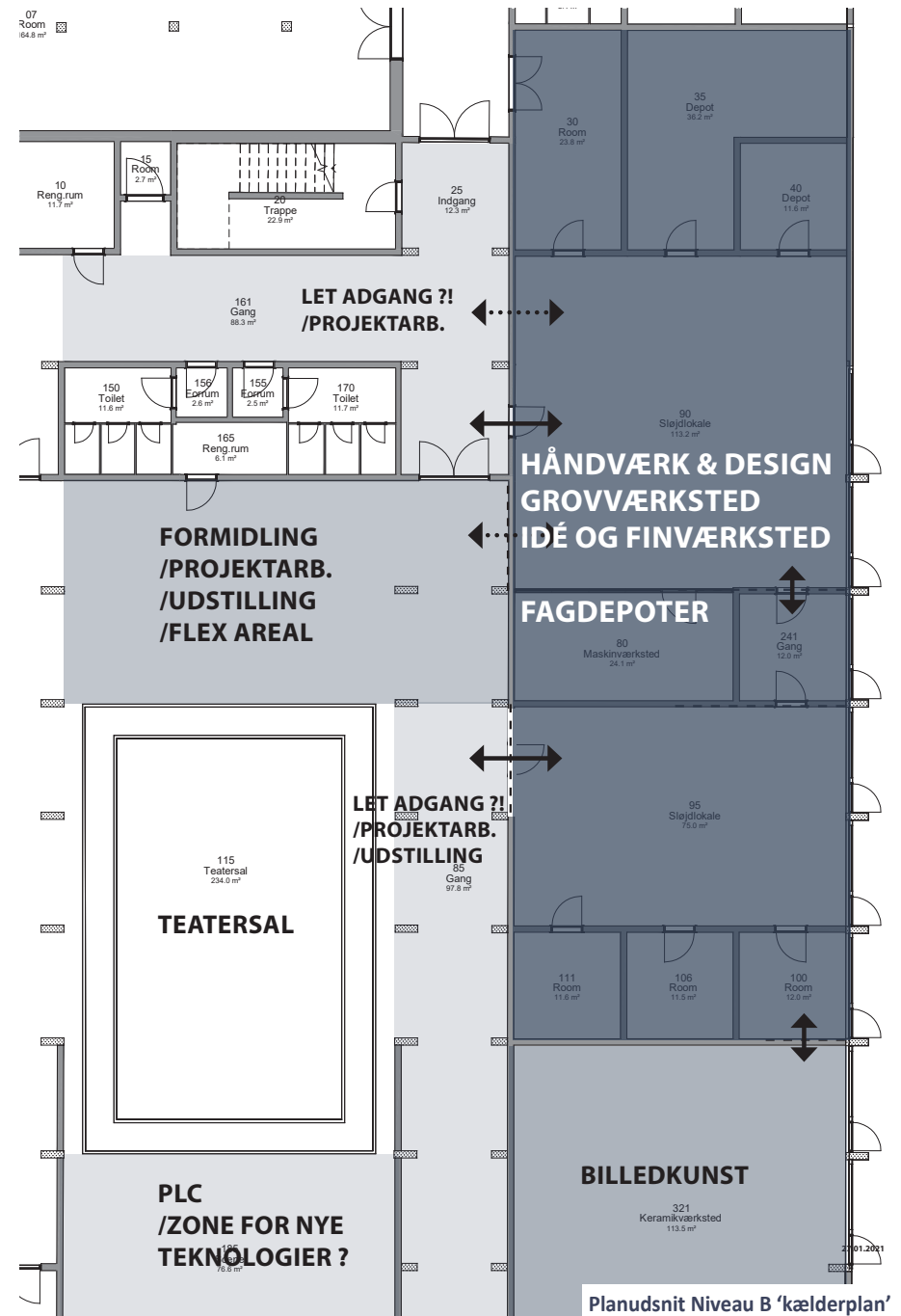
FUNKTIONER - LÆRINGSMILJØ TIL HÅNDVÆRK OG DESIGN

I det følgende opsummeres funktionskrav til grovværksted, idé- og finværksted med indbyrdes forbindelse, både fysisk og visuelt, samt adgang til fælles fagdepoter. Endvidere beskrives de ønskede delefunktioner i direkte tilknytning hertil, som tilsammen skal sikre et varieret og samlet kreativt læringsmiljø. Dele af eksist. inventar kan indgå.

Grovværksted

I grovværkstedet arbejder eleverne med træ, metal og andre hårde materialer som smykker, sten, beton, gips mv.

Grovværkstedet skal placeres i direkte og visuel forbindelse til maskinrum, male/sjaske, idé og finværksted og udeværksted. Rummet bør desuden have god kontakt til lærer- og elevstyrede depoter. Endvidere

Planudsnit Niveau B 'kælderplan'

formidlingsområde og steder til processkitsering og udstilling i det tilstødende gangareal og teatersal.

Det skal overvejes i hvor høj grad lokalet skal opdeles i en zone for træ og metal forarbejdning med tilhørende mindre maskiner, værktøjer og krav til installationer, ventilation mv.

Grovværkstedet skal indrettes med 28 arbejdspladser fordelt på høvlbænke (ca. 2/3) og metalarbejdsborde (ca. 1/3), samt evt. flytbare arbejdsborde samt ved arbejdspladser langs vægge. Høvlbænke og metalarbejdsborde opdelt i hver sin zone med arbejdsøer og mulighed for fastgørelse af emner (alle med skruestik) og adgang til strømudtag.

Der skal være muligt for underviseren at benytte enten en fast eller mobil tavle, gerne ifm. et demonstrationsbord (evt. elevarbejdsplads).

Langs vægge placeres arbejdspladser til mindre maskiner, samt metal-, sten- og smykkearbejde. Herunder dekupørsave og skivepudser (m. processug) og søjleboremaskine.

Materialer og værktøj opbevares i skabe med tydelig markering af værktøjets placering. Jalousiskabe til værktøj giver fx mulighed for at værktøjet kan være synligt og tilgængeligt, men også at man kan låse værktøjet væk i en fart.

I grovværkstedet eller i direkte forbindelse hermed fx overdækket underum skal der gøres plads til et friareal på gulv/fast underlag (Mock-Up-zonen), hvor det er muligt at arbejde med større emner, eksempelvis cykler, møbler eller lignende. Der være mulighed for loftophæng. Plads til male-og lakarbejder samt emaljeovn og gasesse udendørs?

Der skal være adgang til håndvaske, gerne i lokalet udover male/sjaske.

Lokalet skal indrettes med fokus på en god akustik.

Det er vigtigt med et godt og differentieret arbejdslys som understøtter forskellige aktiviteter. Herunder generel loftsbelysning, spots, pendler

og bord-/arbejdslamper, der alle skal være støv-, snavs- og stænk sikre. Det samme gælder i idé-og finværkstedet.

Der skal etableres ventilation og udsugning, afbryder og nødstop i henhold til regler.

Idé-og finværksted

Idé-og finværkstedet skal indrettes med zoner til papir og tekstilarbejde samt montage og holdes ren for støv, spåner, puds og fugt. Desuden er der i lokalet fokus på formidling, research, idégenerering, procesplanlægning og skitsering.

Værkstedet til 28 elever ønskes indrettet i forskellige zoner og med høj grad af fleksibilitet ift. forskellige projekter, arbejdsformer, elevgrupper og brug af materialer. Herunder varierede arbejdspladser, både øer og faste langs vægge m. forskellig arbejds højde (ift. stå/sidde og alderstrin).

Idé-og finværkstedet indrettes skal placeres i direkte og visuel forbindelse til grovværksted, male/sjaske og udeværksted. Rummet bør desuden have god kontakt til lærer-og elevstyrede depoter. Endvidere formidlingsområde og steder til projektarbejde og udstilling i det tilstødende gangareal og teatersal.

Idé-og finværkstedet skal sammen med grovværksted fungere for op til 2 klasser, svarende til 56 elever, som vil arbejde ved stationer/zoner i de respektive værksteder. I den forbindelse skal det være muligt for 2 faglærere at føre tilsyn med eleverne, hvorfor værkstederne skal udformes med en høj grad af transparens.

Der skal i idé-og finværkstedet indrettes følgende funktioner:

- Fleksible gruppeborde til at arbejde med idéer og materialer fx research på nettet, skitse-tegne, læderarbejde, farvelægning mv.
- Stille/fordybelsespladser til idéudvikling, skitse-tegne mv.
- Stort (klippe-)arbejdsbord (hæve/sænke) med god forbindelse til opbevaring hvor der fx kan arbejdes med store ruller stof, og hvor faglæreren eksempelvis kan demonstrere en teknik.

- Borde til 4 stationære symaskiner. Det skal være nemt at tage flere symaskiner frem i forbindelse med fast bord i siddehøjde og i nærhed til depot eller skabe
- Væghængt strygebræt m. punktsug
- Formidlingssted med tavle-faciliteter, projektor/smartboard/skærm og whiteboards. Lærerstation og rullebord
- En afskærmet arbejdsplads til 1-2 elever
- Inspirations-/ og opslagstavler - både fysiske 'moodboards' (fx historisk og nyt håndværk) og digitale (fx videoer, præfabrikeret undervisningsmateriale)
- Udstillings-/opbevaringsvæg (fx materialeprøver, rodekasser, genbrugsmaterialer). Rode bord til gennemgang af materialer
- Mindre fagbibliotek med bøger om sløjd, design, strik, papir mm.
- Plads/gulvplads til at kunne flette, sno, slynge mv.
- Materiale- og værktøjsopbevaring. Fx store stofruller, filt, læder, garn, knapper, nåle, tråd, væve, strikkepinde, sakse, papir, tuscher, perler etc. Opbevares i skabe med tydelig markering af værktøjets placering. Let og hensigtsmæssigt opdelt ift. brug og mulighed for at åbne/lukke for elevadgang.

Lokalet skal indrettes med et godt og differentieret arbejdslys og med fokus på en god akustik.

Maskinrum

Der skal etableres et maskinrum i direkte visuel og fysisk kontakt m. grovværkstedet. Det er tiltænkt lærerens forberedelse og valgfags-elever. Det skal være aflukket og aflåselig af hensyn til sikkerhed og støjgener. Det skal indeholde de store træbearbejdningsmaskiner: Rundsav, båndsav, afretter/tykkelseshøvl, trædrejbænke og metaldrejbænk.

Det skal undersøges om det nuværende maskinrum kan udvides og flyttes til et af de nuværende depoter (pt ikke afretter/tykkelseshøvl og metaldrejbænk m. tilkobling af sug og sikkerhedsforanstaltninger). Der skal være mulighed for at slukke al strøm med en nøgle.

Depot og opbevaring

Der skal indrettes både elev og lærerrettede depoter og øvrige opbevaringsmuligheder fx aflåselige skabe. Indretningen skal tilpasses hvad der skal opbevares, herunder både åbne hylder, skydelåger, skuffer og skabe med glaslåger. Der må gerne tænkes i temabaserede vogn/trolley løsninger, der kan parkeres i skabene, ift. fleksibilitet og logistik.

Der er behov for følgende depoter:

- **Materiale-og værktøjsdepot til grovværksted:** Høvlet og uhøvlet træ, plader og metal. Håndholdte maskiner, værktøj og søm/skruer mm. Aflåselige opbevaringsmuligheder i det primært lærerrettede depot. Det må gerne placeres med direkte adgang fra værksted, så man som lærer kan opretholde skærpet tilsynspligt.
- **Materiale-og værktøjsdepot til finværksted:** Div. materialer og håndholdte maskiner, ekstra symaskiner mv. Aflåselige opbevaringsmuligheder i det både lærer-og elevrettede depot. Det må gerne placeres med direkte adgang fra værksted.
- **Opbevaring af elevarbejder:** Igangværende projekter i depotrum og/eller skabe i gangareal. Eleverne kan starter og slutter lektionen med at bringe deres igangværende arbejde til og fra værkstederne. Der kan fx placeres et elevdepot imellem de to værkstedet med god visuel forbindelse og fysisk imellem. Der bør tænkes på fleksible opbevaringsløsninger, som tilgodeser objekter i forskellige størrelser og sarthed, da alle ikke arbejder med de samme materialer og processer. Dele af elevernes arbejde kan evt. være synligt under opbevaring, med mulighed for at inspirere på tværs af hold og klassetrin.
- **Opbevaring af genbrugsmaterialer:** Div. genbrugsmaterialer og materialerester. Der kan med fordel indtænkes både nærreoler/skabe/hylder og depotrum på kælderplan, samt evt. udendørs muligheder for større og egnede ting.

Male/sjaske område

Male/sjaske område til bearbejdning, vask og rengøring med direkte

og visuel kontakt m. grovværksted og idé-og finværksted. Det er et ønske at det ikke også skal fungere som gennemgangslokale (måske kan det løses ved at etablere en anden gennemgangsmulighed ml. værksteder).

Området skal indrettes m. bordplads til at male, bejdse, lakere og måske vådfiltning. Et vaskeområde til rengøring m. tørrehylder. Det skal indrettes praktisk ift. oprydning og rengøring og m. udsugning og god arbejdsbelysning.

Formidlingszone og supplerende arbejdssteder i Teatersal

I et begrænset område i den tilstødende teatersal forslås etableret en formidlingszone, som kan fungere som et halvlukket rumlighed med mulighed for at samle 28 elever (56/84 ved brug af hele teatersalen som præsentationsrum). Her skal kunne laves oplæg og præsenteres delresultater og færdige produkter v. projektor/smartboard/fladskærm og whiteboard. Området kan derudover bruges som supplerende brainstorm, idé-og skitseringsrum med adgang til skrive/whiteboard-tavler.

Udstilling

I de nære gangarealer og mellemgang v. Teatersal skal der etableres både udstillingsmuligheder og mulighed for indkig til værkstederne. På stueplan skal der kunne udstilles i gangarealerne omkring pæd. læringscenter. Mulighederne skal indeholde både brug af store vægflader, podier og aflåste glasskabe samt understøttende belysning.

Makerspace/digitalt værksted

Som en del af idé-og finværkstedet (og evt. billedkunstlokalet) eller som et selvstændigt værksted tæt herved (evt. som en integreret aflukket del af Teatersalen) ønskes der etableret et makerspace/digitalt værksted som fx kan indeholde: Computere til grafisk arbejde, farveprintere, 3D printere, lasercutter, vinylskærere, samt evt. greenscreen til digital formidling mv.

Udeværksted

Der er ønske om et udeværksted til grøn sløjd og smedning i et hyggeligt grønt miljø m. direkte udgang fra værkstederne.

Det skal indrettes som et delvist overdækket område m. læ, ly og udendørs faciliteter for værkstedsbrug der støjer og eller sviner fx maskinlarm, støvende aktiviteter, giftige dampe, male- og lakarbejde, tørreplads mv. Dermed aflaster det også de indendørs værksteder.

Udeværkstedet skal indeholde robuste arbejdsborde, høvlbænke, adgang til strøm, vask og afløb. Der kan evt. indrettes faste eller mobile tørrepladser til objekter i forskellig størrelse og udformning.

Det skal overvejes et udendørs område til smedje til smedning og støbning, samt til emaljeovn og gasesse.

Der ønskes en snitte- og huggeplads m. siddepladser til at snitte, pudse og pileflette. Huggeplads til det grove med øksen. Snittebænke til afbarkning og lidt grovere arbejde med båndkniv. Endvidere plantekasser med vegetation til at dele området op i små oaser der kan bruges på forskellig vis. Måske have et projekt hvor eleverne selv skal flette pilehegn eller lign. til området. Der kan evt. etableres mulighed for udendørs formidling og projektarbejde på udendørs sidde trappe.

Der er stillet forslag om at udvikling, indretning og opbygning kan foregå i samarbejde med elever og lærere. Derved kan både behov afdækkes og kompetencer ift. udeværkstedaktiviteter understøttes.

PLUC læringscenter

FOKUS

Nytænkning af læringsmiljøer til:

- **PLUC Læringscenter** (tidligere PLC og UC)

OMFANG OG PLACERING

Et nyt samlet og integreret område til PLUC Læringscenter med tilhørende faciliteter og læringszoner. Placeret centralt på stueplan i eksisterende læringscenter samt nuværende forberedelseslokaler.

PROCES

Workshops/møder med underudvalg af medarbejdere fra læringscenter (PLC) og udviklingscenter (UC). Inspiration fra udviklet materiale fra UVM, Allerød rapport mv. Processen har indeholdt drøftelser af de fælles opgaver og fremadrettet ønske om et tæt læringsfællesskab som skal understøttes af organisering og fysiske rum.

INPUT FRA PROCES

I dag varetager PLC og UC flg. opgaver:

PLC = Forebyggende indsatser på almenområdet

UC = Ad hoc indsatser på specialområdet

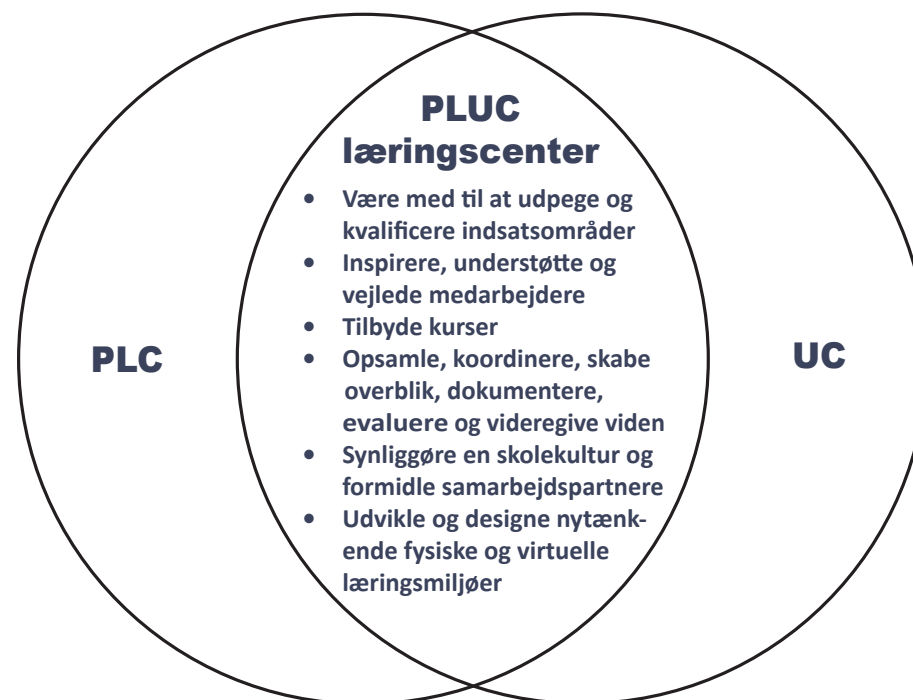
En sammentænkning af PLC og UC skal fremadrettet udgøre

PLUC = Fremadrettet en fælles enhed for alle indsatser

Indsatserne ses fremadrettet som en sammenhængende opgave med fokus på det hele barn. Det ønskes at der skabes et fælles overblik og ansvar for både specialindsatser og for det fagfaglige, og det ønskes at kunne styrke hinanden i arbejdet.

PLC og UC – fremadrettet PLUC – skal i et samarbejdende læringsfællesskab understøtte udvikling, læring og trivsel på tværs af skolen – herunder støtte og inspirere både elever og medarbejdere.

De fælles identificerede opgaver er:

I processen har vi drøftet hvordan der kan skabes et stærkt PLUC fællesskab omkring vejledning, hvor vejledere kan støtte hinanden i opgaverne. Der er blevet peget på at der bl.a. er brug for udvikling af en fælles teambeskrivelse, samt en generel udvikling og præcisering af vejlederrollen/funktionen.

I dag er samarbejdet bl.a. udfordret af at man ikke har fælles forberedelsespladser. En anden udfordring er tydeligheden af hvem der har hvilken rolle i PLUC. Det kan være svært for elever og medarbejdere på skolen at finde ud af hvem de skal have fat i, hvor og hvordan en vejleder kan træffes.

Læringscenteret trænger derudover til en fysisk modernisering.

FUNKTIONER - PLUC LÆRINGSCENTER

I det følgende opsummeres de foreløbigt identificerede funktioner i det fremtidige PLUC læringscenter.

Vejleder-og mødefaciliteter

Fremadrettet ønskes skolens forskellige vejledere samlet og forankret i et team omkring læringscenteret med fælles kontor- og mødefaciliteter. De skal indeholde både faste og flex/dele arbejdspladser og forskellige zoner til både ro og fordybelse, og til formel og uformel snak. Gerne med en form for synlig frontdesk i læringscenteret samt faciliteter til forskellige mødetyper (voksen- elev/voksen-voksen, transparens/afskærmning, stå/sidde) og antal personer.

Læringscenter

Læringscenterets indretning skal afspejle en spændende og anderledes skole og inspirere til innovativ læring. Et pædagogisk eksperimentarium, der i forhold til det undervisende personale og elever tilbyder læringsrum, metoder, læremidler og funktioner, der understøtter det aktuelle udviklingsfokus.

Læringscenteret skal faciliterer aktiviteter og viden på tværs af skolen fx elevråd, ordblindegruppe, venskabsklasser, interessefællesskaber, kollegasparring, afprøvning af nye undervisningsmetoder mv.

Det skal udformes med forskellige zoner og tydelige rum i rum til både samarbejde, vejledning, projekter/ eksperimenter, afprøvning af praksis og stille fordybelse. Det er vigtigt med trygge steder, hvor man kan trække sig i ro fra det store fællesskab og steder hvor man har mulighed for at være med på kanten af aktiviteter.

Zoner: Stille fordybelse (evt. gradueret), projektarbejde, formidling, bøger, udstilling, udlån, frontdesk til vejledere, formelle og uformelle møder, formidlingszone, makerspace/ digitalt værksted, depot og kopi.

Læringscenteret skal indrettes med fokus på fleksibilitet og akustik. Indretningen må gerne udformes med sidde-trapper, bløde møbler, læsehuler, rulle-vogne til læringsmaterialer mv.

Gruppeordningen

FOKUS

Læringsmiljøer til:

- **Gruppeordningen - indretning af inkluderende læringsmiljøer**

OMFANG OG PLACERING

Udvidelse af et klasselokale til gruppeordningen v. udkolingen, et sanse-/ snoezelrum, samt understøttende inventar i lokaler. Generelt fokus på indretning af 'rum til alle børn' på hele skolen.

PROCES

Workshops/møder med medarbejderrepræsentanter fra gruppeordningen.

INPUT FRA PROCES

Der er behov for en større understøttelse af gode læringsmiljøer til gruppeordningen. Herunder både særskilte rum og indretninger som generelt understøtter forskellige deltagelsesmuligheder i fællesskaber.

FUNKTIONER - GRUPPEORDNINGEN

I det følgende opsummeres kort de aktuelle ønsker til funktioner.

Skolen på tværs

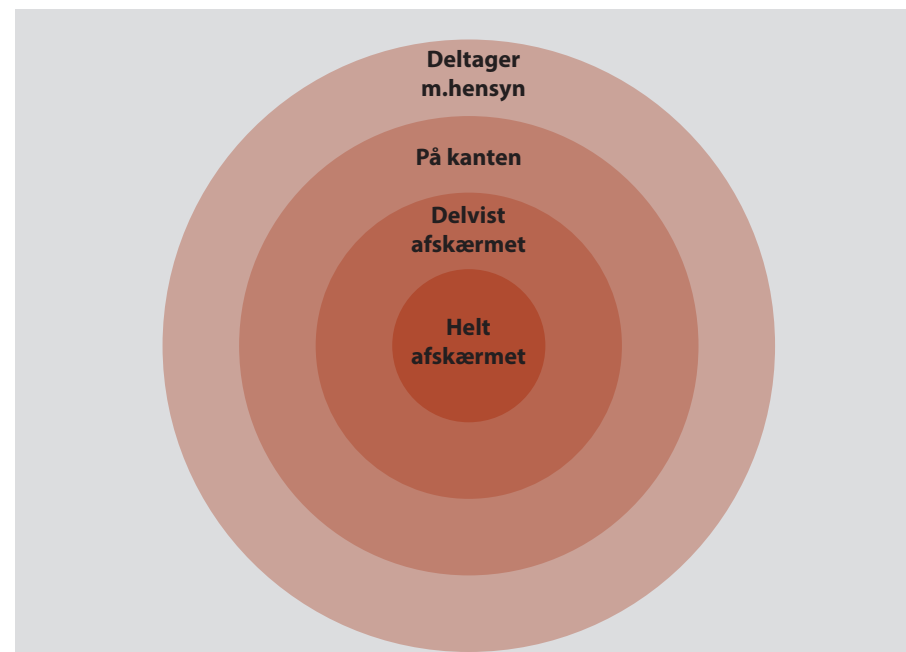
Læringsmiljøer der understøtter fællesskaber omkring det digitale fx ...
Forskellige afskærmningsmuligheder i alle afdelinger og fagmiljøer.
Fokus på rum til krop og bevægelse samt uderum.

Sanse-/snoezelrum

Indretning af sanse-/snoezelrum med kuglebadekar til understøttelse af beroligende og taktil sansning, sansestole og sækkestole, lyd (airpods) og lys (dæmper og lyskæder) og evt. blokering/lydisolering af dør.

Klasserum til gruppeordningen

Ekstra lokale med nærhed til aldersvarende i udkolingen.
Nye møbler i form af sofaer og fælles borde, mørklægningsgardiner.

MODEL: Winie Ricken, 2017 ©

Deltagelsesmuligheder i fællesskaber

Modellen illustrerer, at der er brug for, at rum og indretninger kan have mange tilkoblingsmuligheder i forholdet mellem at skabe deltagelsesmuligheder og behovet for at være afskærmet. Det skal løbende være muligt at søge mere eller mindre afskærmning bestående af både permanente fysiske løsninger og af en række fleksibelt inventar, som kan inddrages efter behov.

Indskoling - undervisning og SFO

FOKUS

- Fordeling af årgange, undervisning og SFO funktioner mellem rød og gul blok
- Indretning af velfungerende fællesrum og varierede læringsrum/zoner, herunder adgang til nære værkstedsfaciliteter

PROCES

To workshops for indskolingslærere, henholdsvis en fælles for hele skolen d. 13/1 og en individuel d. 10/3. To individuelle workshops for SFO pædagoger d. 22/2 og d. 18/3. Projektet overlapper med et andet projekt omkring udvikling af SFO læringsmiljøer i Allerød Kommune, hvilket har gjort det muligt at udvikle principelle eksempler på ny-indretning af fællesrum i gul og rød blok.

INPUT FRA PROCES - INDSKOLING

Lærerne oplever udfordringer i brugen af fællesrum, der skal rumme mange forskelligartede aktiviteter. Garderober fylder meget og rummet er præget af gennemgang, gang/løbelinjer med højt støjniveau til følge. Der er ønske om opdeling i tydelige zoner og varierede miljøer med mulige værkstedsfaciliteter. Overordnet ses en fordeling af årgange i gul og rød blok som en et stort pladmæssigt plus. Der er fordele og ulemper ved at elever skal flytte klasselokale.

Læring og praksis

I processen er der fremkommet følgende input og fokuspunkter ift. børns læring, trivsel og udvikling af kompetencer:

- Skabe og lære gennem kreativitet, undersøgelse, undren og nysgerrighed. Det legende og lærende barn
- Samarbejdskompetence
- Differentiering og vekselvirkning i læringsaktiviteter

- Tæt årgangssamarbejde
- Tryghed, ro struktur
- Inkludering- hensyntagen til det enkelte barn og skærpningsbehov
- Forskellige læringsstile
- Understøtte gode relationer og små samlinger
- Inddrage natur og omgivelser
- Bygge og konstruere

Organisering og samarbejde

I processen er der fremkommet følgende input ift. hvordan vi bedst understøtte udvikling og motiverer læring i fremtidens skole:

- Samarbejdende lærere om elever og læringsaktiviteter fordelt i både klasserum og fællesrum
- Understøtte holddelinger og samarbejder på tværs af klasser
- Organisering af forskellige læringszoner i hele blokken
- Drøftelse af hvad klasserum og fællesrum skal kunne
- Alderstilpasset indretning fx af 0.kl. kontra 3.kl.
- Italesættelse af og åbenhed omkring elevernes forskelligheder i klassen
- Understøtte muligheder for møder på tværs- en fælles skole
- Inddrage støttepersoner
- Samarbejde giver muligheder - 1+1 giver mere end 2

Fysiske rum

I processen er der fremkommet følgende ønsker ift. rum og indretning:

- Varierede zone- og funktionsinddelte læringsområder
- Forskellige fysiske læringssteder – både 'store armbevægelser' og skærmede steder – både i klassen og andre steder
- Understøtte forskellige læringsstile med forskellige typer arbejdspladser. Både områder der understøtter ro/stillezoner/fordybelse/ pauserum og steder til spil/højere lydniveau

- Rum til forskellige gruppestørrelser- fra lille gruppe til hel årgang
- Rum i rum med mange læringssteder
- Områder til instruktion i klasserum og mulighed for at samle en årgang i fællesrum
- Let adgang til værkstedsfaciliteter ved årgangsmiljøer. Et værksteds- og projektorienteret lokale som kan indrettes efter to årganges behov/tema. Endvidere understøtte det digitale, billedkunst og n/t.
- Et velfungerende fællesrum til aktiviteter hele dagen og hvor garderobes ikke dominerer. Rum i rum 'funktionsøer' og evt. klasserum som kan åbnes op mod fællesrum
- Klasserum 'base' med zoner og rum i rum, indrettet aldersdifferenteret og efter behov (forskul på behov 0.kl. og 3.kl.)
- Samlingstrappe/samlingssted i klassen, fast plads/base inkl. taske til fordybelse, fællesbord til børn der har brug for hjælp, idézone til opstart af aktiviteter, varierede arbejdspladser, gruppearbejde, dynamiske tavler til piktogrammer/procesforløb, faginspiration
- God akustik, evt. lyddæpende vægge der giver ro i zonerne
- Depoter til læringsmaterialer. Læringstilgangen, samarbejdet på tværs af årgange og deling af lokaler i undervisning og fritid kræver adgang til lettilgængelige depoter, evt. med mobile rullevoerne.
- Aktive uderum/miljø med grov/naturværksted m. byggematerialer, bålplads, plantekasser, udendørs klasselokale
- Samtale og samarbejdsrum
- "Behandlerrum" m. ribbe, tæpper, m.m.

INPUT FRA PROCES - SFO

Pædagogerne oplever udfordringer i brugen af fællesrum, der skal rumme mange forskelligartede aktiviteter. Garderobes fylder meget og rummet er præget af gennemgang, gang/løbelinjer med højt støjniveau til følge. Der er ønske om opdeling i tydelige zoner og varierede

miljøer med mulige værkstedsfaciliteter. Overordnet ses en fordeling af årgange i gul og rød blok som en et stort pladsmæssigt plus. Der kan være udfordringer ift. samarbejde og tilstrækkelig bemanning.

Læring og praksis

I processen er der fremkommet følgende input og fokuspunkter ift. børns læring, trivsel og udvikling af kompetencer:

- SFOén pædagogiske mål: Børn der er aktivt deltagende i deres eget liv og hverdagslivet i SFOén og udvikler en høj grad af selvbestemmelse og medansvar
- Aktiviteter med afsæt i børns idéer, initativer og kompetencer
- Valgmuligheder og børneinddragelse
- Børn får lov til at eksperimentere og bryde grænser
- Plads til forskellighed
- Ro og tid til fordybelse og uforstyrret leg
- Læring på mange måder og i mange situationer
- Understøtte gode relationer

Organisering og samarbejde

I processen er der fremkommet følgende input ift. hvordan vi bedst understøtte udvikling og motiverer læring i fremtidens skole:

- Giver mulighed for at skabe gode alderssvarende tilbud og understøtte fordybelse og relationsarbejde. Et skift i 'tilbud' ml. 0.-1.kl og 2.-3.kl. kan være positivt
- I dag er faste SFO værksteder en stor fordel. Ny organisering skal værne om fritidsdelen- være noget andet end 'en anden voksen i klassen'
- Nye tiltag kræver ny kultur og struktur for hele skolen. Herunder vilje fra lærerne og SFO pædagoger til at samarbejde og "samleve" i rummene. Behov for at forventningsafstemme.
- Behov for fælles budgetter ift. delefunktioner/faciliteter
- Betænkning omkring manglende personale i opdelt SFO

- Fællesrum skal kunne bruges af både skole og SFO, fx scene til morgensang, og musik/teater i SFO. Rummet skal skabes til at man kan blande/skabe sammenhæng mellem skole og SFO. Begge skal have plads.
- Stillerum kan bruges til gruppearbejde eller pauserum i skole, men også som legerum eller ro i SFO. Tæpper og huler opfordrer til ro.
- Behov for åbne miljøer med mulighed for opsyn, men lukkede nok til at børnene ikke føler sig overvågede i deres aktiviteter
- Behov for gode åbne-lukke opbevaringsmuligheder og depoter. Nem organisering af rum og materialer så både børn og voksne kan finde ting frem og lægge på plads
- Visualiseret skifte mellem skole og SFO og imellem zonerne i SFOen.
- Rum til mini SFO ift. opstart? Plads til mini SFO?
- Forbedelsesrum til pædagoger

Fysiske rum

I processen er der fremkommet følgende ønsker ift. rum og indretning:

- Varierede funktionsinddelte læringsområder
- Tydelige zoner og rum i rum
- Aktivitetsbaserede rum og steder: Pæd. køkken og baseområde, multimedie/digitalt værksted, billedkunst/krea/finværksted, natur/science/grovværksted/ forskellige legerum, konstruktionsrum, spil/film, rum til skiftende projekter
- Cafémiljø og pæd. køkken også i gul blok- hvor man kan mødes, snakke og samles
- Fordybelsesrum- gerne som en del af andre rum fx 'lytte/læse/ tale-huler' langs vægge i fællesrum.
- Steder med mulighed for at man kan trække sig tilbage/ro og hygge/base og søge tryghed/trøst
- Musik: Lydtæt rum fx 4X4m m. trommer og vokalboks
- Musik/dans/drama: Scene og trappe

- Understøtte sanser og bevægelse- taktil sanse, balanceevne, alternative læringsmiljøer og aktive vægge mv.
- Aktive gangarealer med bevægelsesaktiviteter fx spil, leg på streg, forhindringsbaner etc. - jatak til bevægelsesstationer
- Børnegarderober hensigtsmæssigt fordelt
- Tabulex stationer tæt på indgange for at lette forældre og børn
- Steder med ro til telefonsamtaler
- Voksengarderober i begge blokke
- Håndvaske- de små pulterum i klasserne konverteres til håndvaske stationer
- Aktive uderum: Lege-og bevægelsesaktiviteter, vandleg, huler/ gemmesteder mv.
- Udeværksteder

VIDERE HERFRA

Processen har vist at der er grundlag for at gå videre med en fordeling af årgange, undervisning og SFO funktioner mellem rød og gul blok. Herunder behov for indretning af velfungerende fællesrum og varierede læringsrum/zoner med adgang til nære værkstedsfaciliteter.

I den videre proces skal der arbejdes videre med både pædagogisk praksis ift. læring, organisering og samarbejde, samt indhold og omfang af nye fysiske tiltag, rum og indretninger.

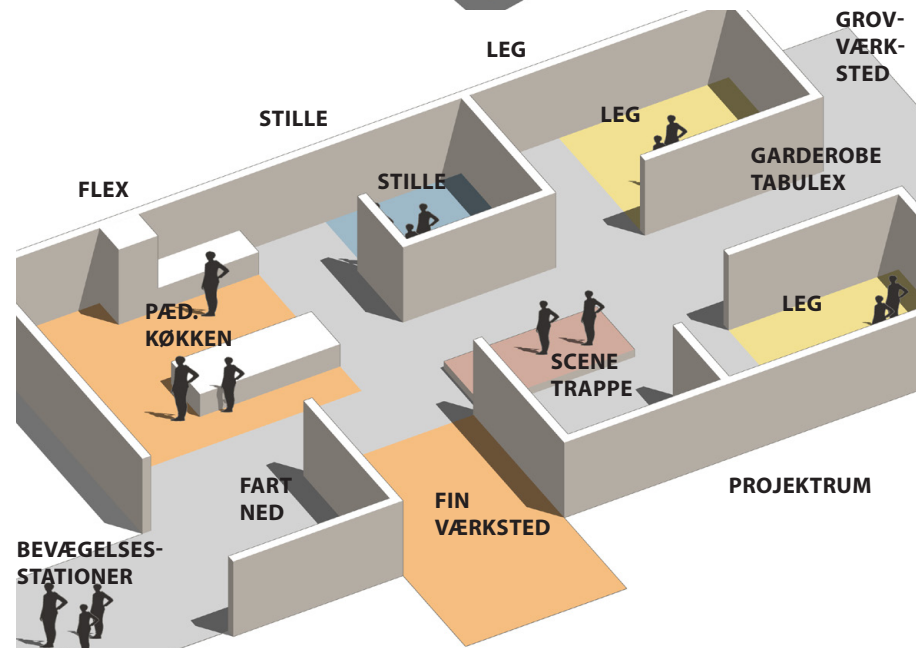
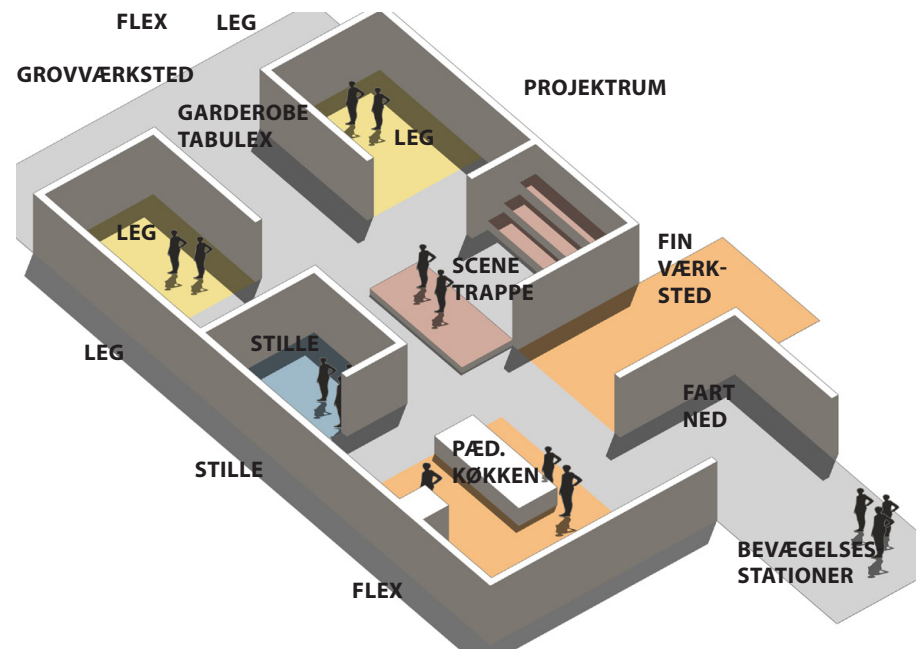
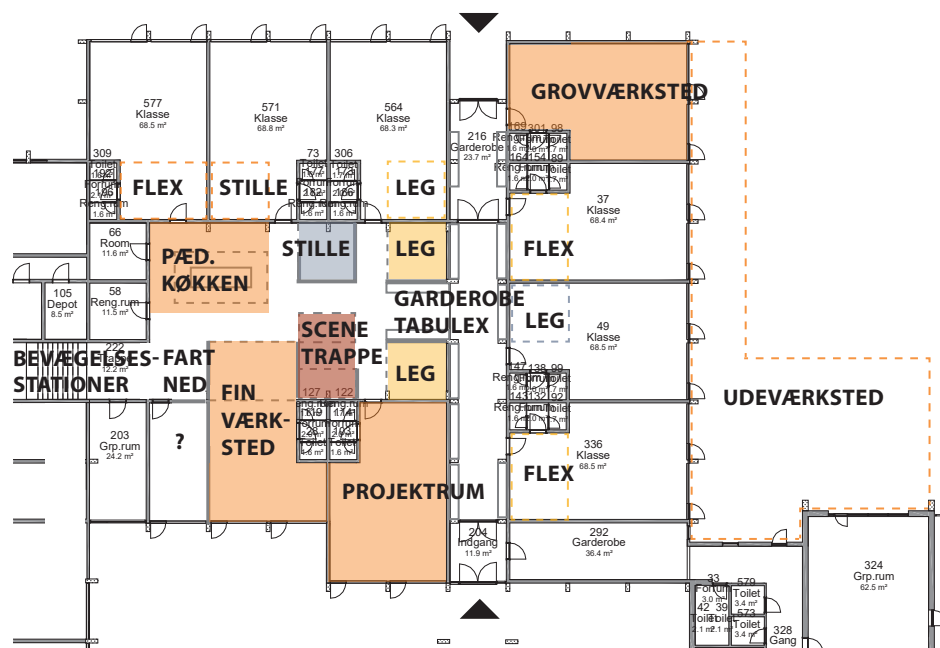
En forbedret indretning af fællesrum med tydelige rum og zoner samt garderobesituation bør prioriteres højt sammen med etablering af fælles værksteder med gode opbevarings- og depotfaciliteter. Zoneinddelte klasserum med varieret indretning samt aktivering af gangarealer og uderum bør følge efter.

Det er oplagt at bruge ventetiden indtil frigivelse af midler til afprøvninger omkring nye læringsrum og samarbejdsflader.

Rumopdeling i zoner og funktioner

EKSEMPEL RØD BLOK

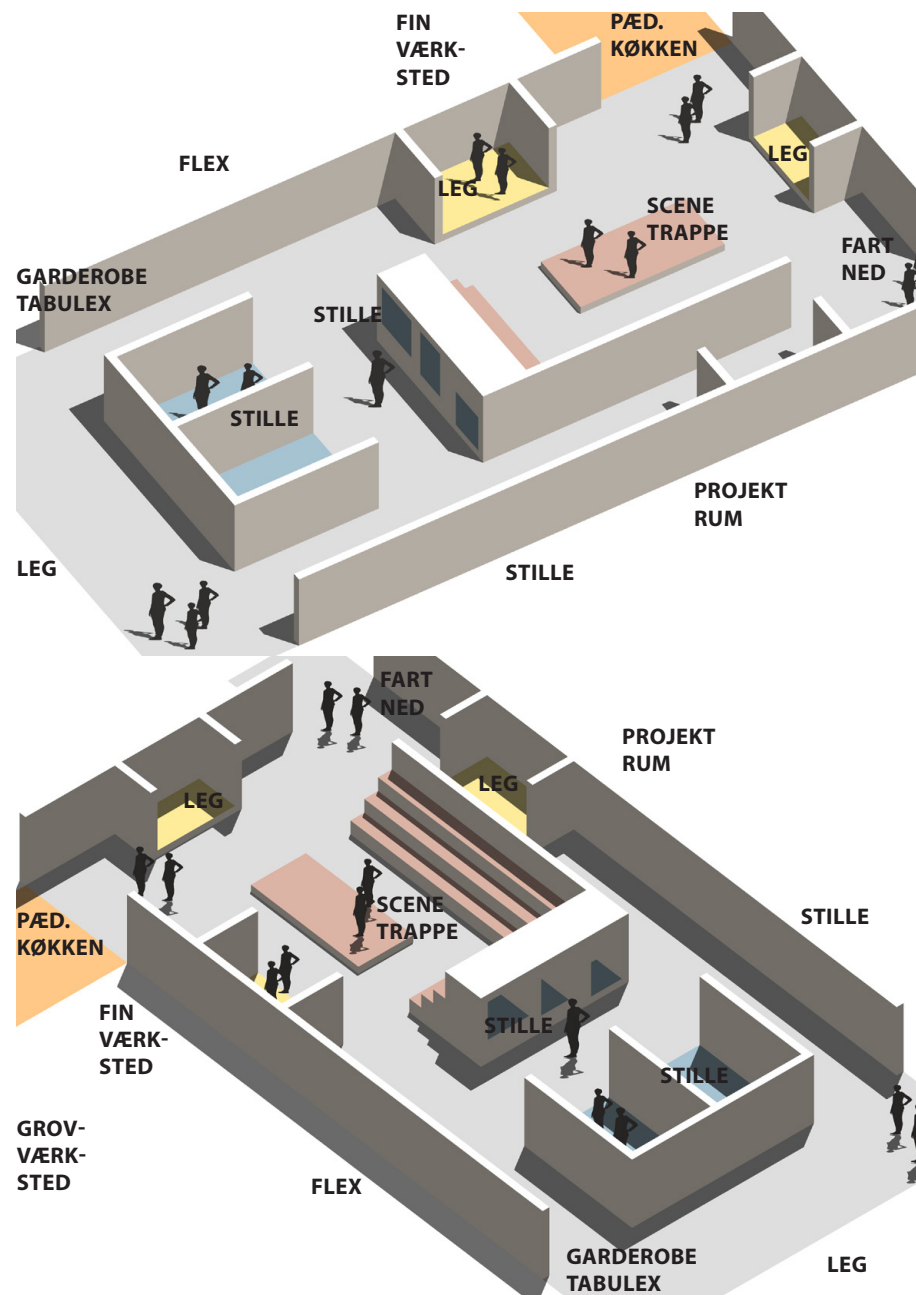
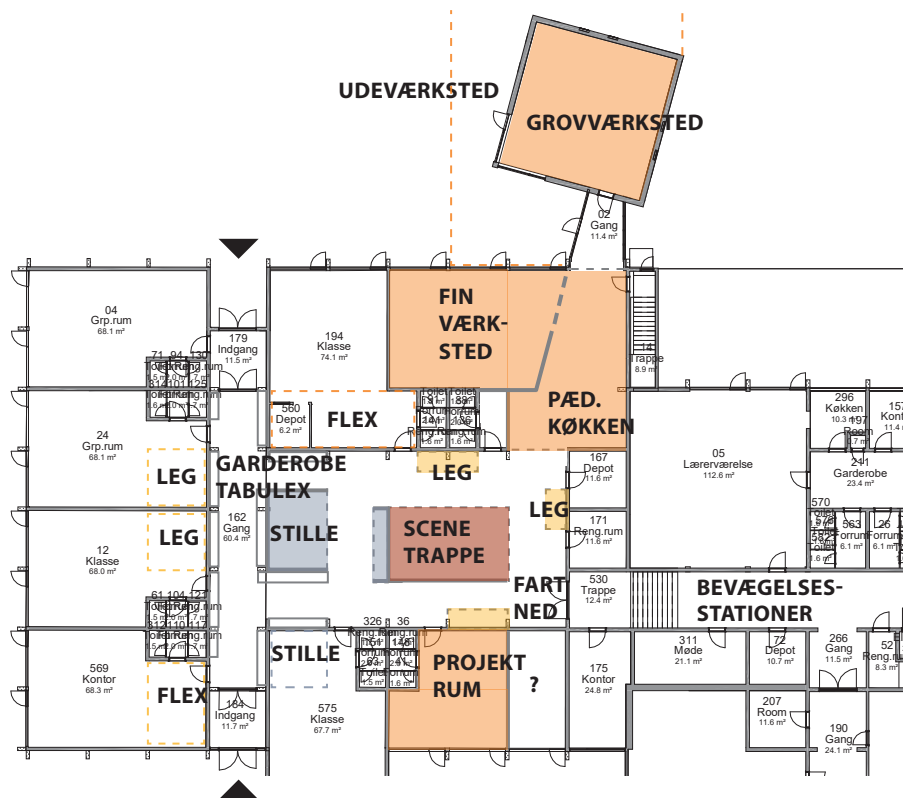
- Fællesrum inddelt i zoner og rum i rum til forskellige aktiviteter og med regulering af gang og løbelinjer ift. støj og forstyrrelser
- Forslag til funktioner/rum: Pæd. køkken/base/café, finværksted/krea/digital zone, grovværksted/science/multi med udgang til udeværksted, samlingstrappe og scene, legenicher, stillerum og nicher, projektrum, samt supplerende funktioner i klaserrum og bevægelses-stationer i gangforløb til rød blok
- Garderobe til 2 årgange placeret i indgangsområder + tabulex og info til forældre.

Rumopdeling i zoner og funktioner

EKSEMPEL GUL BLOK

- Fællesrum inddelt i zoner og rum i rum til forskellige aktiviteter og med regulering af gang og løbelinjer ift. støj og forstyrrelser
- Forslag til funktioner/rum: Pæd. køkken/base/café, finværksted/krea/digital zone, grovværksted/science/multi med udgang til udeværksted, samlingstrappe og scene, legenicher, stillerum og nicher, samt supplerende funktioner i klasserum og bevægelsesstationer i gangforløb til rød blok
- Garderobe til 2 årgange placeret i indgangsområder + tabulex og info til forældre.

Mellemtrin

FOKUS

- Fordeling af årgange i blå blok og kælder/parterre
- Indretning af velfungerende fællesrum og varierede læringsrum/zoner, herunder adgang til nære værkstedsfaciliteter

PROCES

To workshops for mellemtrinslærere, henholdsvis en fælles for hele skolen d. 13/1 og en individuel d. 10/2.

INPUT FRA PROCES

Lærerne er overordnet positive omkring en fordeling af 2 årgange (4.-5.kl.) i blå blok og 1 årgang (6.kl.) i kælder med bedre plads til følge. Der rettes opmærksomhed på 6.klasses tilhørsforhold jf. ny placering. Hører de fremadrettet sammen med mellemtrinnet og/eller sammen med 7.klasse? Det skal sikres at de ikke 'isoleres'.

Fællesrummet rummer udfordringer ift. gennemgang og garderober. Der er ønske om opdeling i tydelige zoner og varierede miljøer med mulige værkstedsfaciliteter.

Læring og praksis

I processen er der fremkommet følgende input og fokuspunkter ift. børns læring, trivsel og udvikling af kompetencer:

- Lære at tage medansvar for sig selv og klassekammerater
- Projektorienteret undervisning som tager hensyn til forskellige børn og hvor børn lærer af andre børn
- 'Værkstedundervisning' – lade leverne veksle ml. boglige og praktiske opgaver = varieret og fleksibel måde at lære på
- At alle ikke skal lave det samme samtidigt!
- Tværfaglige forløb fx 4.kl. Vikingeforløb (bygge borg/vikingskib etc.)

- Tilgodese forskellige læringsstile- forskellige måder at lære og arbejde på i forskellige rum og indretninger
- Behov for tryghed - base
- Tydelige regler/rammer ift. at være i beskedzone; Hvem taler hvornår/selvstændighed/ansvarsfuldhed
- Lærerrole – faciliteter/vejleder til processer
- Læringsmål for 6.-7.kl. ?
- Adgang til IT og computere for alle vigtigt

Organisering og samarbejde

I processen er der fremkommet følgende input og overvejelser ift. hvordan vi bedst understøtte udvikling og motiverer læring i fremtidens skole:

- Overvejelser om nyt 6.-7.klasses tilhørsforhold og evt. fælles miljø
- Mere plads er godt – hvem skal så arbejde sammen?
- Organisering af lærer-og teamsamarbejde: Årgangsoptelt eller i fagudvalg mere på tværs?
- Hvor hører man til som lærer? Forsvinder tilhørsforholdet, når vi flytter 6. og 7.klasse ud af blokkene? Udfaser vi 3 afdelinger? Eller skal det alternativt være tilhørsforhold på 2 årgange? Bliver det for få lærere sammen?
- Klasse organisering fortsat vigtigt
- Der skal være let adgang til/ mulighed for at booke nære værkstedsfaciliteter
- DRØM: Værksteder integreret i de enkelte lokaler - nærhedsprincip!
- Mulighed for at dele børn op i mindre grupper både fagligt og socialt
- Mindre "mødelokaler", plads til elevsamtaler, faciliteter til et udvidet s/h-samarbejde – elevstyrede samtaler

Fysiske rum

I processen er der fremkommet følgende ønsker ift. rum og indretning:

- Gennemgangsproblematik i blå blok ønskes løst- stor trafik gennem fællesrum fra parkeringsplads til den øvrige del af skolen.
- Placering af garderober så de ikke optager fællesrummet
- Varierede funktionsinddelte læringsområder med tydelige zoner og rum i rum
- Værkstedsmiljøer og projektrum hvor tingene kan blive stående giver plads til fordybelse! fx lokale som understøtter praksis matematik mv. med plads til at gemme og arbejde videre med det
- Værkstedstedsbehov: 'Plads' + fleksible møbler + vand og strøm
- Fast base + forskellige læringszoner + gruppearbejde lige udenfor klasselokalet
- Fleksible møbler og afskærmningsmuligheder som der hurtigt kan ændres på ift. situationen
- Indbydende "hjemligt"- Hjemmebase/æstetik/rart at være i.
- Beskedzoner
- Film på gulve/vægge/døre
- Tavle som kan bruges til både whiteboard og projektor
- Lodrette flader til at skrive på/tavle/indbydende miljø/stående-en hel væg?
- Udstillingsmuligheder
- IT skal være en integreret del af læringsmiljøet. Gerne greenscreen
- N/t lokale til mellemtrinnet
- Mødelokaler + læringssamtaler vigtigt!
- Teamsamarbejde hvor?
- Personalerum = det sociale
- Aktive uderum til leg, læring og bevægelse, herunder udearealer med let adgang fra 6.kl.

VIDERE HERFRA

Processen har vist at der er grundlag for at gå videre med en fordeling af 2 årgange (4.-5.kl.) i blå blok (færre børn=mere plads) og 1 årgang (6.kl.) i kælder. 6.klasses tilhørsforhold og samarbejdsflader ift. 4.-5.kl. og 7.kl. skal afklares og det skal sikres at de ikke 'isoleres'. Der er behov for indretning af velfungerende fællesrum og varierede læringsrum/zoner med adgang til nære værkstedsfaciliteter og gruppearbejdssteder.

I den videre proces skal der arbejdes videre med både pædagogisk praksis ift. læring, organisering og samarbejde, samt indhold og omfang af nye fysiske tiltag, rum og indretninger.

En forbedret indretning af fællesrum med tydelige rum og zoner samt garderobesituation bør prioriteres højt sammen med etablering af værksteder med gode opbevarings- og depotfaciliteter. Zoneinddelte klasserum med varieret indretning samt aktivering af gangarealer og uderum bør følge efter. Gennemgangsproblematik i blå blok skal løses ved etablering af tydelige centrale indgange til begge etager fra parkeringsplads til den øvrige del af skolen.

Det er oplagt at bruge ventetiden indtil frigivelse af midler til afprøvningsomkring nye læringsrum og samarbejdsflader.

Udskoling

FOKUS

- Fordeling af årgange i grøn blok og ved nuværende kantine
- Indretning af velfungerende fællesrum og varierede læringsrum/zoner, herunder adgang til nære værkstedsfaciliteter

PROCES

To workshops for udskolingslærere, henholdsvis en fælles for hele skolen d. 13/1 og en individuel d. 24/2, samt opfølgingsmøde d. 1/3.

INPUT FRA PROCES

Lærerne er overordnet positive omkring en fordeling af 2 årgange (8.-9.kl.) i grøn blok og 1 årgang (7.kl.) i forlængelse heraf ved eksist. kantineområde med bedre plads til følge. Der rettes opmærksomhed på 7.klassens tilhørsforhold jf. ny placering. Hører de fremadrettet sammen med udskoling og/eller sammen med 6.klasse?

Fællesrummets indretning fungerer ikke optimalt.

Der er ønske om gode gruppearbejdssteder, steder til fordybelse og mulighed for varieret undervisning.

Læring og praksis

I processen er der fremkommet følgende input og fokuspunkter ift. børns læring, trivsel og udvikling af kompetencer:

- Samarbejde, kommunikation og varieret undervisning
- Eleverne skal kunne arbejde i fred i små grupper
- Nem mulighed for at bygge/visualisere
- Tid til fordybelse og muligheder for at samtale med mindre grupper og understøtte den enkelte elev
- Læring gennem kroppen, teori og praksis.

Organisering og samarbejde

I processen er der fremkommet følgende input og overvejelser ift. hvordan vi bedst understøtte udvikling og motiverer læring i fremtidens skole:

- Inspiration til og øget samarbejde om projektorienteret undervisning, herunder en organisering som gør det er muligt
- Nærhed til faciliteter er afgørende
- Et fast tilhørssted vigtigt
- 7.kl. kan måske have glæde af ikke at skulle dele fællesrum med 8.-9.kl.
- Fællesskaber på tværs vigtigt, herunder ml. 7.kl og 9.kl.
- Skiftet for 7.kl. til udskoling kan være vigtigt
- Opmærksomhed på at 6.-7.kl. ikke bliver 'endnu' en skole i skolen og på klasser i kælderen
- Fordele ved 6.-7.kl. relation
- Arbejdspladser dedikeret 6.-7.kl i 'kantin'en'
- Det skal være attraktivt at være i kælderen
- Faglokaler til flere fag: Dansk, matematik m.m.
- Rart at elever mødes på PLC
- Evt. værksted i kælderen
- Behov for inspiration til undervisningen når lokalerne ændre sig
- Ibrugtagningsproces
- LW vejlederrum stadig er tilknyttet udskoling

Fysiske rum

I processen er der fremkommet følgende ønsker ift. rum og indretning:

- Grupperum - små rolige arbejdssteder til grupper af elever
- Fordybelsesrum. Afskærmende rum og små rum, rum i rum mv.
- Steder til lærings-/elevsamtaler

- Gruppearbejdssteder tæt ved/umiddelbart udenfor klasselokaler
- Små grupper med lave tavler så man kan se dem
- Gr. arbejdspladser på hemsen?
- Forbedring af fællesrum. Ny fordeling giver bedre plads
- Tavler – transportable – adskille/nicher, metalskabe ud!!!
- Åbne døre i klasserne
- Lille scene og mobile grupperum
- Lyddæmpning i fællesrummet.
- Obs på akustik, Karnap over søjlerne
- Værksteder
- Præsentationsrum
- Fleksibel indretning
- Visuel læring fx berettermodel på gulv el. væg
- Greenscreen, robotrum m. 3D printer
- Skramlotek
- Værksted i blokken kræver opsyn/ejerskab
- Værksteder ude på skolen – ikke nødvendigt i blokken
- Forberedelse i blokken understøtter relationsarbejde tæt på eleverne. Der er samtidigt fokus på om man kan få arbejdsro og en frygt for om man får isoleret afdelingerne og skabt dårligere samarbejde mellem afdelingerne
- Teamforberedelse: Obs på forstyrrelser i blokken fra legende børn i uderum (ny lydisoleret glas på vej)
- Nuværende vejlederkontor i grøn blok skal indtænkes i ny plan
- Kan 1.sal (nuværende ungdomsskole) inddrages?
- Udeundervisning og udeværksteder
- Udearealet tænkes i forhold til udskolings elever – evt. halvtag, bænke, drivhus.

VIDERE HERFRA

Processen har vist at der er grundlag for at gå videre med en fordeling af 2 årgange (8.-9.kl.) i blå blok (færre børn=mere plads) og 1 årgang (7.kl.) ved tidligere kantine. 7.klasses tilhørsforhold og samarbejdsflader ift. 8.-9.kl. og 6.kl. skal afklares.

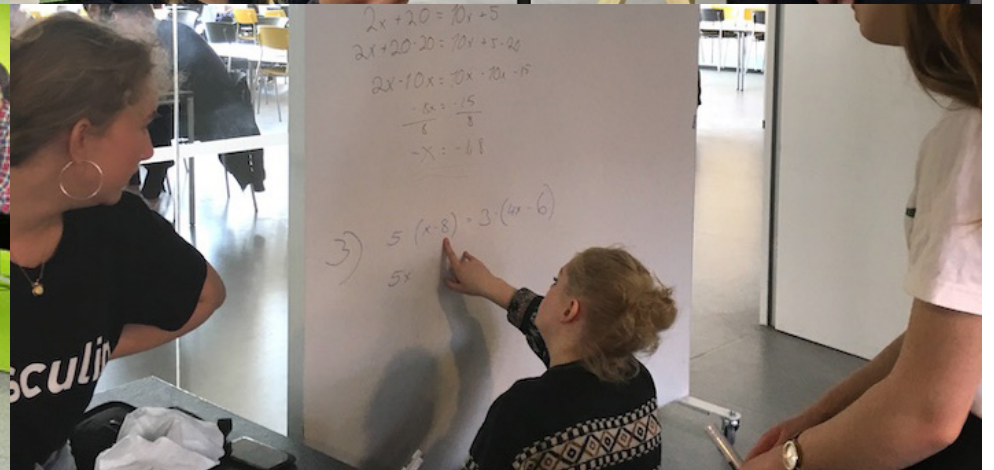
Der er behov for indretning af velfungerende fællesrum og varierede læringsrum/zoner med adgang til nære værkstedsfaciliteter og gruppearbejdssteder.

I den videre proces skal der arbejdes videre med både pædagogisk praksis ift. læring, organisering og samarbejde, samt indhold og omfang af nye fysiske tiltag, rum og indretninger.

En forbedret indretning af fællesrum med tydelige rum og zoner samt garderobesituation bør prioriteres højt sammen med etablering af værksteder med gode opbevarings- og depotfaciliteter.

Zoneinddelte klasserum med varieret indretning samt aktivering af gangarealer og uderum bør følge efter.

Det er oplagt at bruge ventetiden indtil frigivelse af midler til afprøvnings omkring nye læringsrum og samarbejdsflader.

Øvrige ønskede tiltag

UNDERSTØTTE FÆLLESSKABER PÅ TVÆRS

Det ønskes at understøtte fællesskaber og sammenhænge på tværs af skolen. Herunder åbne den centrale del af skolen gennem mere transparens/større visuel kontakt ml. læringscenter, gangarealer, blokke og adgang ml. etager. Endvidere understøtte læringscenter, teatersal og uderum som fælles mødesteder.

TEAMFORBEREDELSE

Ny placering af teamforberedelse - både tæt ved afdelinger og tæt ved læringscenter. Zoneopdeling ift. fordybelse/stillerum, fælles teamforberedelse, formelle møder og uformel snak. Forberedelse til lærere og pædagoger i indskolingen.

INDGANGE

Tydelige og hensigtsmæssige indgange, ikke gennemgang gennem blokke fra parkeringsplads, ind gennem den centrale del i 2 plan

GANGAREALER

Aktive gangarealer med integrerede muligheder for udstillinger, ophold og bevægelse. Indbygget transparens til læringsområder.

UDERUM

Aktive uderum for leg, læring og bevægelse for alle aldersgrupper i forlængelse af inderum.

Lærings-og aktivitetszoner

Den fremadrettede indretning af læringsmiljøer på Engholm tager afsæt i indretning af forskellige typer lærings-og aktivitetszoner. Det tager afsæt i at skolens rum skal være forberedt til at danne ramme om forskelligartede aktiviteter og læringsfællesskaber for børn, unge og voksne.

En tydelig opdeling i zoner til forskellige typer af aktiviteter - samt aktivitets-og lyd niveauer – understøtter, at mange aktiviteter og børnegrupper kan være i gang samtidigt uden at forstyrre hinanden. Det skal skabe mulighed for at kunne skifte mellem forskellige organiseringer og anvendelser af læringsrummet.

Børn og unge skal have mulighed for at arbejde og samarbejde aktivt, kreativt og fordybet. De skal kunne yde indflydelse på egen lærings-situation i et konstruktivt samspil med kammerater og pædagogisk personale. Tydelighed, tryghed og variation skal følges ad og understøtte de mange forskelligartede behov.

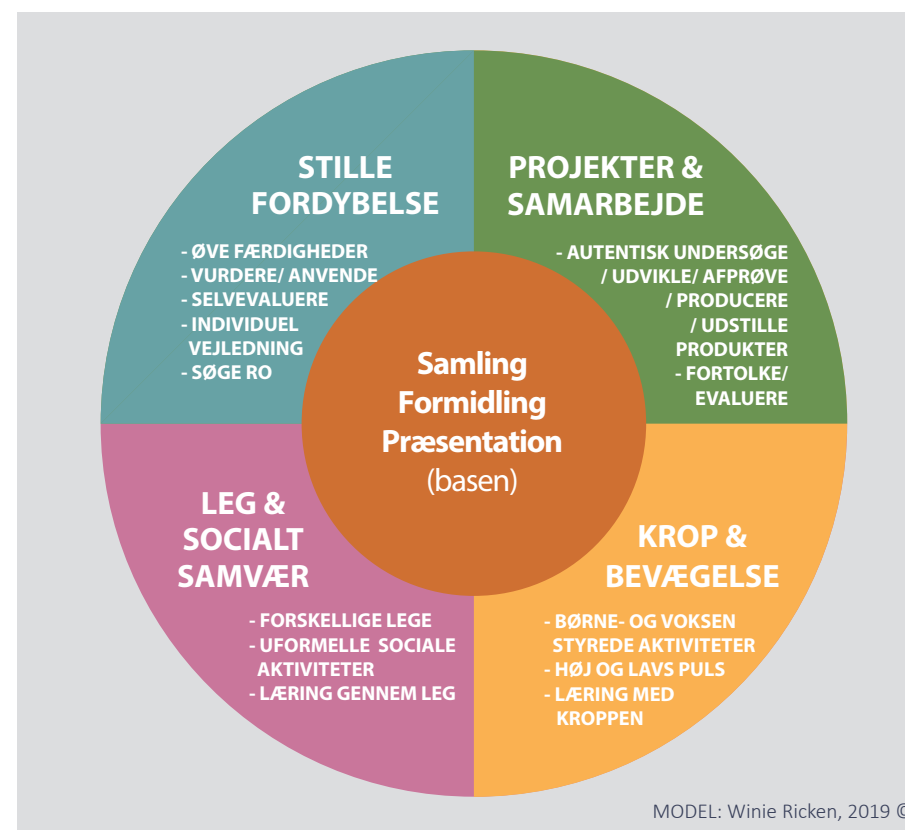
Der er behov for at indrette varieret og understøtte forskellige aldersgrupper, holdstørrelser og aktivitetstyper. Aktiviteter, der larmer, og stilleområder skal afskærmes. Det er vigtigt, at der integreres grupperum samt mindre rum eller nicher, som er egnet til fordybelse og læringsamtaler med børn og unge. Læringsmiljøer skal indrettes, så de understøtter både undervisning, pauser og aktiviteter i fritiden.

Læringsområderne indrettet med inventar, der har en nøje udvalgt placering, kan effektivisere og optimere, hvad vi vil og kan foretage os og ikke foretage os. Ligeledes kan en stemning og atmosfære i indretningen varieres fra et sted til et andet. Det er vigtigt at have et mål for, hvor og hvornår man vil have fleksibilitet, og hvad det er, man skal kunne, så den rette løsning kan vælges. Materialer, depoter og IT-udstyr skal være tilgængeligt for at kunne variere og differentiere læringsaktiviteter.

Indretning af fem lærings-og aktivitetszoner er med til at præcisere forskellige scenarier for, hvilke læringsaktiviteter, der skal kunne veksles mellem i et læringsområde. Den konkrete indretning af zonerne skal tilpasses aldersgruppen i forhold til udviklingstrin, skala og aktiviteter.

Forslag til fem lærings- og aktivitetszoner som der kan arbejdes ud fra:

- **Samling og formidling**
- **Stille fordybelse**
- **Projekter og samarbejde**
- **Leg og socialt samvær**
- **Krop og bevægelse**

Proces tidsplan: Læringsmiljøer Engholm

Inddragelse og projektudvikling

nov. 2020 - april 2021

Procesplanen er undervejs blevet tilpasset corona vilkår. Planlagt opstartworkshop i december blev flyttet til januar. Workshops d. 28/1 blev aflyst og udsat pga. netværksproblemer. Udover de viste aktiviteter har der været løbende planlægnings- og byggemøder i projektgruppen.

LEARNING SPACES

KRATBJERGSKOLEN

Allerød
Kommune